

**INNOVATÍV DÉL-ZALA
VIDÉKFEJLESZTÉSI EGYESÜLET**

LEADER

**HELYI FEJLESZTÉSI STRATÉGIA
2023-2027**

Készítette:
Innovatív Dél-Zala
Vidékfejlesztési Egyesület
munkaszervezet

2023.09.26.

Tartalom

Rövidítések jegyzéke	3
Bevezetés	4
1. A HFS és a KAP ST kapcsolata	6
2. A HFS előkészítése, tervezésének szervezése	7
3. A HFS által lefedett terület és lakosság meghatározása	11
4. Horizontális célok	14
4.1 Esélyegyenlőség	14
4.2 Fenntarthatóság és környezetvédelem	14
5. A 2014-2020-as programozási időszakra és az átmeneti időszakra (2021-2022) vonatkozó HFS megvalósulásának összegző értékelése, következtetések	15
6. Külső koherenciák azonosítása	18
7. Helyzetfeltárás	21
7.1 Helyi és helyzeti energiák bemutatása	21
7.2 SWOT analízis	25
8. A stratégia beavatkozási logikája	26
8.1 A stratégia jövőképe	26
8.2 A stratégia célhierarchiája	26
9. Cselekvési terv	28
9.1 Az intézkedések leírása	28
9.1.1 Gazdasági fellendítés beruházásokkal, szolgáltatásokkal	28
9.2 Együttműködések	32
9.3 Kommunikációs terv	33
9.4 Egyéb, a HACS által megvalósított projektek	34
9.4.1 Térség Imázs fejlesztése	34
10. Monitoring és Indikátorok	36
10.1 Monitoring	38
10.2 Az indikátorok megadása	40
11. Indikatív pénzügyi terv	42
Mellékletek	43

Rövidítések jegyzéke

EU.....	Európai Unió
HACS.....	Helyi Akciócsoport
HBB.....	Helyi Bíráló Bizottság
HF	Helyi Felhívás
HFS	Helyi Fejlesztési Stratégia
IDZ.....	Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület
IH.....	Irányító Hatóság
KAP	Közös Agrárpolitika
KAP ST	Közös Agrárpolitika Stratégiai Terv
LEADER.....	Közösségi kezdeményezés a vidék gazdasági fejlesztése érdekében
SWOT	Erősségek, Gyengeségek, Lehetőségek, Veszélyek elemzés módszer
VP.....	Magyarország - Vidékfejlesztési Program 2014 – 2020

Bevezetés

Az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület működési területén összesen 40 település található a 630,47 km²-en. Lakónépesség 23.853 fő.

Aprófalvas településszerkezetű térség alkotja a Helyi Akciócsoport területét, amely alapjaiban határozza meg a jövőképet, a különböző fejlesztési stratégiákat, így a LEADER Helyi Fejlesztési Stratégiát is.

A 40 településen számos aktív civil szervezet található, és annál is több vállalkozás, melyek nagy része mikrovállalkozás. Az önkormányzatok, a civilek és a vállalkozások alkotják a LEADER alapjait, mint szférák, melyek egyensúlya és annak fenntartása elengedhetetlen a LEADER-ben, és annak minden testületében. Egyetlen szféra képviselője sem haladhatja meg a 49%-ot a másik kettő rovására.

Térségünkre jellemző, mint szinte egész Magyarország területére kisebb kivételekkel, hogy a lakónépesség egyre csökken, mely visszavezethető az alacsony születések számára és az elvándorlásra egyaránt. A vidéki munkalehetőségek beszűkülésével egyenesen arányos az elvándorlások száma, mivel a megélhetés kerül veszélybe a jövedelemszerző képesség csökkenésével.

Térségünkben a romák számaránya magasabb, mint az országos átlag (1,9 szerese). Ezen ismérvek, és a térségre jellemző hátrányokkal élők magas számaránya okán a társadalmi esélyegyenlőség kiemelt szerepet kap tevékenységünkben.

Jövőképünk:

„A stratégia által el kívánjuk érni a népesség életminőségének javítását, a jövedelemszerző képesség fokozását a térségben, a szükséges képességek és tapasztalatok biztosításával a helyi innovatív fejlesztések meghonosítását.”

Célunk élhetőbb vidéket kialakítani térségünkben a LEADER keretein belül, nem kizárólag LEADER források aktivizálásával. A lakosság és az ide látogató számára egyaránt vonzóvá szeretnénk tenni térségünket, hogy az elvándorlást csökkentjük.

Gazdasági fejlesztések révén a térség értékeinek erősítése, a jövedelemszerző képesség fokozása célunk, hogy az itt élőknek ne kelljen ingázni rosszabb esetben elköltöznie a saját és családja fenntartása érdekében.

Az aprófalvas településszerkezeten belül a mikrovállalkozások mintegy a térség motorjaként funkcionálnak. A térségi identitás erősítésének és a mikrovállalkozások erősítésének legfőbb közös pontja a „helyi termék”.

A Helyi termék és azok előállítói kiemelt figyelmet érdemelnek és kapnak a fejlesztési irányvonalakban.

A helyi fejlesztések legfőbb elvei:

- a gazdaságfejlesztést támogató projekteknek konkrét gazdasági eredményei legyenek (pl. új termék, szolgáltatás, vagy új felvevőpiac);
- fejlesztésnek legyen pozitív hatása a környezetre;
- meglévő és újonnan alakuló jogi személyiségekre, szolgáltatásokra, értékekre épüljön a fejlesztés egyaránt;
- a projektek lehetőleg konstruktív partnerségben valósuljanak meg.

Tervezett intézkedések:

- Gazdaságfejlesztés – vállalkozások támogatása
- Közszolgáltatások elérhetősége – szolgáltatások fejlesztése és infrastrukturális beruházások
- Térség Imázs fejlesztése

1. A HFS és a KAP ST kapcsolata

A KONKRÉT KAP-CÉLKITŰZÉS kódja és leírása

SO8 - A foglalkoztatásnak, a növekedésnek, a nemek közötti egyenlőségnek – és többek között a nők mezőgazdasági tevékenységekben való részvételének –, a társadalmi befogadásnak és a helyi fejlesztésnek az előmozdítása a vidéki térségekben, a körforgásos biogazdaságot és a fenntartható erdészetet is beleértve.

Az EREDMÉNYMUTATÓ kódja és leírása

R.38 A helyi fejlesztési stratégiák által érintett vidéki népesség aránya

Az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület, mint LEADER Helyi Akciócsoport a Helyi Fejlesztési Stratégia során erősen kapcsolódik a Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervben leírtakhoz, azaz alulról jövő kezdeményezés módszertanával került a LEADER térségünk területére tervezett integrált megközelítésű innovatív elemeket tartalmazó stratégia kidolgozásra. A HFS tartalmaz együttműködésre motiváló elemeket is, melyek során a felhasznált erőforrások összeadódnak és a hatékonyság, eredményesség fokozódhat.

A HFS kialakítása során a térség szereplőinek igényei, szükségletei figyelembevételre kerültek, a tervezési folyamatokba bevonásra kerültek, így teljes mértékben alulról jövő kezdeményezésként aposztrofálhatjuk a stratégiát, mint fejlesztési dokumentumot.

A HFS jövőképeinek része az élhetőbb vidék kialakítása, mellyel az elvándorlások csökkenhetnek, a népességmegtartó képessége növekedhet a vidéknek.

A KAP ST „RD57_R15_LDR_77 - LEADER stratégiák elkészítése és végrehajtása” megnevezésű beavatkozása tartalmazza a LEADER támogatáshoz kapcsolódó kereteket.

Ez a beavatkozás a vidéki térségek és közösségek területileg kiegyensúlyozott fejlesztésében jelentős szerepet vállaló, az ország térségeiben már működő vagy megalakuló HACS-ok számára biztosít támogatást. Az intézkedés keretében a HACS-ok a KAP ST céljaihoz illeszkedő, a helyi fejlesztési igényeknek megfelelő HFS-t dolgoznak ki. Az IH által jóváhagyott HFS-ben a HACS-ok olyan fejlesztési célokat határoznak meg, amelyeket a térségi szereplők valósítanak meg.

A HFS-t annak tartalma és minősége, valamint a megvalósításhoz szükséges kapacitás alkalmassága alapján az IH hagyja jóvá. A HFS-ek tartalmának kialakítása a HACS-ok kizárólagos feladata és felelőssége, amelyhez a beavatkozás biztosítja a szükséges pénzügyi keretet. Amennyiben egy HFS a kiválasztási kritériumok alapján nem fogadható el az IH által, az visszaküldésre kerül javítás céljából az érintett HACS részére.

A HACS működtetéshez kapcsolódó tevékenységek mellett, a HACS legfontosabb feladata a helyi közösség motiválása, aktivizálása és segítése úgy, hogy az új lehetőségek, ötletek felszínre kerüljenek és megvalósuljanak a HFS céljainak megfelelően, továbbá a HFS közösség általi kidolgozása és megvalósítása, valamint a hálózatépítés más HACS-okkal belföldön és a határon túl. Ennek keretében a HACS-ok támogathatják a projektötletek pályázattá történő kidolgozását is, amennyiben a projekt megvalósítása a HFS céljaihoz illeszkedik.

A LEADER program hét alappilléreinek megvalósítása

- 1) Területalapú megközelítés: a LEADER HACS által lefedett terület egy egységes, összefüggő vidéki térséget alkot, közigazgatási határokhoz nem igazodik, de jelen esetben a Nagykanizsai járásban elhelyezkedő települések nagy részét foglalja magába. A működési területén a dombvidéken található településeket és lakóikat a közös identitás,

hagyományok, szokások, történelem és a földrajzi helyzetük köti össze. Ezzel a megközelítéssel a 40 településből álló térség igényeit, szükségleteit jobban meg lehet határozni és fókuszáltabb megoldásokat alkalmazni azokra.

- 2) Alulról építkező megközelítés: a helyi szereplők igényeit és szükségleteit figyelembe vettük a HFS tervezése során, továbbá a fejlesztési stratégia kidolgozásába is bevontuk őket. Így a HFS megvalósítása eredményesebbé, hatékonyabbá válhat, hiszen a térség szereplői által meghatározott elemeket tartalmaznak a fejlesztési irányok. Kiemelkedő, az alulról jövő kezdeményezésünkben, hogy a térség szereplői közösen, azaz együttműködésben alkották meg közös nézőpontjukat, így a térség közössége is fejlődött ez által.
- 3) Innovativitás: a térség szereplőinek bevonásával különleges, új, innovatív megközelítéseket is tudunk alkalmazni a stratégia kialakítása során. Az egyik legkiemelkedőbb a helyi termék, mint térségi identitás erősítő elem, amely kiemelt figyelmet kap minden területen, akár a beruházási típusú fejlesztések során is. A fejlődésnek egyik legkiemelkedőbb eleme az „innovatív megközelítések”, mivel igazán ezek révén tudunk újszerű megközelítéseket alkalmazni, így megtapasztalni, hogy mely módszerek a leghatékosabbak a térségünkre.
- 4) Integrált megközelítés: a LEADER program egyik legfőbb sajátossága, hogy nem egyetlen szférának az igényeire alapul, hanem multiszektorális elven közelíti meg a fejlesztéseket. Olyan nem szokványos együttműködések generálhat ez a megközelítés, melynek révén pozitív hatásokat indukálódnak, amely hozzájárul a program sikerességéhez.
- 5) Sajátos irányítási és finanszírozási módszerek: a LEADER program országosan egy decentralizált rendszer, melynek szuverén elemei a LEADER HACS-ok, melyek egy közös programot valósítanak meg. A LEADER HACS irányítása strukturáltan elkülönül, mivel a jogi képviselő mellett megjelenik a szakmai képviselő is megjelenik, melyek szoros összhangban tevékenykednek külön-külön hatáskörökkel a közös célok elérésének érdekében. A decentralizálás megmutatkozik a forrásfelhasználásban is, amely következik abból, hogy a különböző térségek különböző helyi igényekre reagálva különböző helyi döntéseket hoznak. Az elv alapja, hogy a térség problémáit a helyi szereplők ismerik leginkább, így ők a legkompetensebbek a fejlesztések kidolgozásában és megvalósításában.
- 6) Hálózatépítés, együttműködés: a LEADER önmaga egy hálózati együttműködés, mivel több szereplős közös munkafolyamatok jellemzik. A HACS-okra belső működésére szintén igaz az együttműködés, hálózatosodás. További együttműködések alakulnak a HACS és további szervezetek között, melyek alapja a tapasztalatok, jó gyakorlatok és eredmények terjesztése, cseréje, a tudás, akár a munkamódszerek továbbadása. A hálózatok révén a HACS-ok együttműködésben is fogalmazhatnak és valósíthatnak meg fejlesztési célokat.
- 7) Helyi partnerség(ek), HACS-ok helyi szintű szerepvállalása: a LEADER program a partnerségekre épül. A HACS-ok által koordinált stratégiák megfogalmazása és megvalósítása a különböző szervezetek és ágazatok képviselői együttműködésében valósul meg, kiemelve a kölcsönös érdekeken alapuló partnerségek kialakítását, mélyítését. A HACS ebben az együttműködési partnerségben aktív koordináló szerepet vállal.

Irányadó jogszabályok:

- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2021/1060 RENDELETE az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról
- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2021/2115 RENDELETE a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályaon kívül helyezéséről

2. A HFS előkészítése, tervezésének szervezése

A LEADER megközelítése a többszereplős együttműködésen alapuló partnerségek konszenzusos megállapodása a közös jövőkép és a fejlesztési irányok tekintetében.

A HFS előkészítésének első lépése, hogy beazonosítsuk a helyi szereplőket. A Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület 2008 óta LEADER Helyi Akciócsoportként fejti ki tevékenységét, így a térség szereplőivel aktív kapcsolata van, melynek révén az érintett szereplőket ismeri, de a teljesség érdekében további lépéseket tesz az új szereplők azonosítására. A legfőbb ilyen lépés, hogy tevékenységét nyitottan, átláthatóan végzi online felülete által, így az érdeklődők maguk vehetik fel a kapcsolatot a Helyi Akciócsoporttal.

A szereplők azonosítása során kiemelt figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetűekre, hogy bevonására kerüljenek a folyamatokba, így biztosítva, hogy véleményük, észrevételeik, igényeik benne legyenek a végül elkészülő stratégiában.

Hátrányos helyzetű csoportokként azonosítottuk a térségben a nőket, a romákat, és a megváltozott munkaképességgel élőket, de az előzőekhez képest kisebb mértékben érintett csoportoknak is biztosítjuk a lehetőséget az együttműködéses partnerségre, mivel mindenki számára nyitott rendszerünk.

A hátrányokkal küzdő inaktív szereplők felkutatása folyamatos, nem csak a tervezői időszakban, hanem a megvalósítás során is. Ők, azok, akik segítségre szorulnak, de nem akarják, vagy nem is tudják hol, kinek kell jelezni a segítségért. Az inaktívak bevonhatóságát biztosítjuk az által is, hogy bármelyik folyamat bármely momentumában csatlakozhat bárki a tervezés és a megvalósítás során és kifejtheti véleményét, észrevételeit megoszthatja velünk és a térséggel.

A beazonosított szereplőknek biztosítjuk a folyamatos párbeszédet a munkaszervezeten keresztül, valamint megszervezésre kerülő fórumok tervezői csoportülések által. A folyamatos párbeszéd során minden résztvevő elmondhatja véleményét, és ami legalább ilyen fontos, hogy az elmondottak vagy közvetlenül, vagy közvetetten a munkaszervezet által elkészített HFS szervezeten keresztül értesülnek mások által elmondottakról. Ez további párbeszédet, majd egy konszenzusos végeredményt indukál.

A folyamatos párbeszéd alapja a folyamatos kapcsolattartás, melynek lelke a munkaszervezet, azaz a Helyi Akciócsoport operatív szerve.

A 2023-2027-es időszak Helyi Fejlesztés Stratégiájának tervezése során az alábbi folyamatokba vontuk be a szférák (önkormányzati, civil, vállalkozói) szereplőit.

- Tervezést Koordináló Csoport
- Projektgyűjtő adatlapok
- Fórumbeszélgetések
- Országos, régiós, megyei értekezletek

Ez a három fő elem a térség igényeinek összegyűjtésére szolgál, melyek az előző tervezési időszak 2014-2020-as időszak tapasztalatai alapján kerültek kialakításra.

A LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia tervezésének első lépéseként Tervezést Koordináló Csoport alakult.

Projektgyűjtő Adatlapok kerülnek begyűjtésre a térség szereplőitől, melyekben a 2024-2027-e időszakra tervezett fejlesztéseket mutatják be számunkra, ezzel segítve a Helyi Fejlesztési Stratégia kialakítását. Az első szakasz 2022.01.13-án zárult az adatlapok beküldésével. Ezt követően feldolgozásra kerültek a beérkezett fejlesztési tervek, melyek alapján készül a Helyi Fejlesztési Stratégia első olvasati anyaga.

Továbbiakban fórumbeszélgetések és Tervezést Koordináló Csoport ülések hivatottak helyi igények felmérésére, pontosítására, valamint a leírtak kapcsán a visszacsatolások begyűjtésére.

A Projektgyűjtő Adatlapokat a továbbiakban is be lehetett küldeni, és fogadtuk őket, tartalmukat beépítettük a következő átdolgozásokba. A tervezési folyamat során több alkalommal került átdolgozásra a Helyi Fejlesztési Stratégia, hogy az addig beérkezett igények, információk alapján a lehető legfrissebb képet láthassák a térség szereplői.

Az országos, régiós, megyei értekezletek adták meg a keretrendszerét a következő időszak megvalósításának, így a tervezés kereteinek is. Ilyen információk, instrukciók például a támogatás maximális intenzitása, pályázati felhívások megjelenésének várható időpontja (csak nagyságrendileg, nem pontosan), KAP prioritásai, külső programok: térségek közötti együttműködések, okos falu, stb.

Az alábbi táblázat összesíti a pontos eseményeket a fent leírt folyamatok tekintetében.

	Helyszín	Dátum	Témák	Részt vevők száma
Fórumok	8945 Bak (Zala megye) Faluház, Széchényi tér 3.)	2022. 10. 27.	LEADER program 2023-2027 előkészítése Műhelymunka a stratégiai tervezés témakörében	40 fő
	Zala Termálvölgye Egyesület (8790 Zalaszentgrót, Batthyány Lajos út 13.)	2022. 11. 16.	2023-2027-es KAP Stratégia Terv keretében megvalósuló LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia magas szakmai színvonalú kidolgozása	9 fő
	Nagykanizsa és Térsége Önkormányzati Társulás (8800 Nagykanizsa, Bajza u. 2.)	2023. 03. 03.	Helyi Fejlesztési Stratégia kidolgozásának további lépése A helyi igények alapján kidolgozott eddigi Helyi Fejlesztési Stratégia bemutatása A Helyi Fejlesztési Stratégia társadalmasítása, véleményezése, megvitatása Észrevételek összegzése	23 fő
	Nagykanizsa és Térsége Önkormányzati Társulás (8800 Nagykanizsa, Bajza u. 2.)	2023. 03. 03.	A helyi igények alapján kidolgozott eddigi Helyi Fejlesztési Stratégia bemutatása A Helyi Fejlesztési Stratégia társadalmasítása, véleményezése, megvitatása Észrevételek összegzése	13 fő
Tervezést Koordináló Csoport ülések	Nagykanizsa és Térsége Önkormányzati Társulás (8800 Nagykanizsa, Bajza u. 2.)	2022.11.17.	Projekt adatlapok feldolgozásának eredményei Fejlesztési irányok tervezése Stratégia alapjainak meghatározása a projektgyűjtő adatlapok alapján.	9 fő
	Nagykanizsa és Térsége Önkormányzati Társulás (8800 Nagykanizsa, Bajza u. 2.)	2023.02.14.	A Helyi Fejlesztési Stratégia áttekintése, finomítása.	9 fő
	Nagykanizsa és Térsége Önkormányzati Társulás (8800 Nagykanizsa, Bajza u. 2.)	2023.09.07.	Helyi igények összegzése. IH által biztosított tervezési keretéről. A Helyi Fejlesztési Stratégia áttekintése, finomítása.	9 fő

A munkaszervezet tevékenységét, munkáját folyamatosan fejtette ki a tervezés során, koordinálta a fenti folyamatokat, gyűjtötte össze a véleményeket és építette be az általa elkészített Helyi Fejlesztési Stratégiába és annak átdolgozott változataiba. A projektgyűjtő adatlapok begyűjtésén túl azok kiértékelését is elvégezte, átláthatóvá tette azok összesített tartalmát.

3. A HFS által lefedett terület és lakosság meghatározása

A KAP ST-ben foglaltak szerint - folytatva a 2014-2020-as programozási időszak gyakorlatát - a LEADER beavatkozás területi hatálya lefedi az ország összes vidékinek minősülő települését. A HFS-sel lefedni kívánt terület lakosság száma minimum 10 ezer fő és maximum 150 ezer fő lehet, és egy település csak egy HACS-hoz tartozhat.

a) A lefedni kívánt települések mérhető jellemzői, összefoglaló adatai (pl. területméret, lakosság szám).

Az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület működési területén összesen 40 település található a 630,47 km²-en. Lakónépesség 23.853 fő.

Az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület, mint Helyi Akciócsoport által lefedett előzetesen elismert akcióterületén az alábbi települések találhatóak, melyekre épül a Helyi Fejlesztési Stratégia:

Balatonmagyaród, Belezna, Bocska, Börzönce, Csapi, Fityeház, Galambok, Garabonc, Gelse, Gelsesziget, Hosszúvölgy, Kacorlak, Kerecseny, Kilimán, Kistréce, Liszó, Magyarszentmiklós, Magyarszerdahely, Miháld, Murakeresztúr, Nagybakónak, Nagyrada, Nagyréce, Nemespátró, Orosztony, Pat, Pölöskefő, Sand, Sormás, Surd, Szepetnek, Újudvar, Zalakaros, Zalakomár, Zalamerenye, Zalasárszeg, Zalasabar, Zalaszentbalázs, Zalaszentjakab, Zalaújlak. (Továbbiakban: Térségünk.)

Az Innovatív Dél-Zala Helyi Akciócsoport Magyarország délnyugati, Zala megye déli részén helyezkedik el aprófalvas településszerkezettel, amely összesen 40 települést foglal magában. Minden településünk a Nagykanizsai járásban található, de nem minden települést érintünk a Nagykanizsai járásban.

Nagykanizsa, mint megyei jogú város közelsége és a közelség mértéke nagyban befolyásolja a települések és az ott élők körülményeit, életminőségét.

A térség települései természetföldrajzi szempontból, „Magyarország kistájainak katasztere” besorolása alapján a következő kistájakhoz tartoznak: Egerszeg-Letenyei Dombság, Principális völgy, Zalaapáti hát. Az erdőszűrség 30% körüli. A Mura, a Principális-csatorna, Zala-Somogy-határárok és a Kis-Balaton határozza meg a települések vízrajzát.

A térség települései között egyetlen város rangú település, Zalakaros is szerepel, amely egy fürdőváros. Ismert gyógyvizéről, szállodáiról, turizmusáról. A térségi statisztikai adatait (népsűrűség, gazdasági, stb.) sok esetben pozitív irányban befolyásolja.

b) Korábbi együttműködések, megvalósult közös projektek, összefogások.

A 2014-2020 közötti programozási időszakban nyújtottunk be támogatási kérelmet a VP6-19.3.1-17 kódszámú A LEADER - Helyi Akciócsoportok együttműködési tevékenységeinek előkészítése és megvalósítása elnevezésű felhívás keretében.

Az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület által két térségek közötti és egy nemzetközi projekt került kidolgozásra és benyújtásra, de egyik sem valósult meg, vagy mert nem nyert el támogatást, vagy mert a kérelem benyújtásához képest rajtunk kívül álló körülmények (COVID-19 koronavírus okozta veszélyhelyzet) megváltoztak és megvalósíthatatlanná vált.

A COVID-19 koronavírus okozta veszélyhelyzetre tekintettel az elnyert támogatástól el kellett állnunk az alábbi három projekt esetében:

- Otthonom Murafölde: identitáserősítő projekt a dél- zalai térségben. (térségek közötti együttműködés)
- Alternatív Ifjúsági Öko-programok: külföldi tanulmányúton szerzett tapasztalatok alapján programtervet dolgozunk ki és valósítunk meg fiatalok bevonásával Magyarországon. (nemzetközi együttműködés)

- Zala Charta: Vidékfejlesztést támogató innovatív programok megvalósítása Zala megyében (térségek közötti együttműködés)

Nem nyert el támogatást az ÍZ-régió projekt, mely gasztronómián alapuló identitáserősítő, turisztikai projekt lett volna a dél-zalai térségben.

Az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület, mint együttműködő, nem konzorciumi partnerként vett részt a Nyugat-dunántúli HACCS Akadémia, amely a régióban érintett Helyi Akciócsoportok számára biztosított ismeretbővítést, valamint a régió bemutatására szolgáló kisfilm és kiadvány készült.

Projekt rövid összefoglalója	Részt vevő tagok	Megítélt támogatási összeg	Megvalósítás állapota
Alternatív Ifjúsági Öko-programok: Külföldi tanulmányúton szerzett tapasztalatok alapján programtervet dolgozunk ki és valósítunk meg fiatalok bevonásával Magyarországon.	Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület	14 169 852 Ft	Elálltunk a támogatástól a COVID-19 koronavírus okozta veszélyhelyzetre való tekintettel
Otthonom Murafölde: Identitástudat erősítése a saját térségük megismertetése elsősorban a fiatalokkal érdeklődést felkeltő, játékos formában.	Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület	7 255 592 Ft	Elálltunk a támogatástól a COVID-19 koronavírus okozta veszélyhelyzetre való tekintettel
	Zalátáj Egyesület	1 139 000 Ft	
	Lispezsentadorjáni Kulturális és Sport Egyesület Sportegyesület	7 087 104 Ft	
ÍZ-régió: A projekt területét felölelően összegyűjtésre kerülnek a különböző megtermelt, feldolgozott élelmiszerek, gasztronómiai szolgáltatók (ezek az ÍZ-pontok). Majd egy teljes térkép készül a pontos elhelyezkedésükkel megjelölve (ÍZ-térkép).	Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület	0 Ft	Az Irányító Hatóság nem találta támogathatónak, így támogatás hiányában nem valósult meg.
	Lispezsentadorjáni Kulturális és Sport Egyesület Sportegyesület	0 Ft	
	Nova Curia Civil Egyesület	0 Ft	
ZALA CHARTA: Vidékfejlesztést támogató innovatív programok megvalósítása Zala megyében	Lenti és Térsége Vidékfejlesztési Egyesület	2 982 833 Ft	Elálltunk a támogatástól a COVID-19 koronavírus okozta veszélyhelyzetre való tekintettel
	Göcsej-Zala mente Leader Egyesület	681 696 Ft	
	Hévíz-Balaton-Zalai Dombhátak Leader Egyesület	1 932 520 Ft	
	Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület	2 326 021 Ft	
	Közép-Zala Gyöngyszemei Vidékfejlesztési Egyesület	2 214 169 Ft	
	Zala Termál völgye Egyesület	2 332 578 Ft	
	Mura Régió Turisztikai Egyesület	2 302 033 Ft	

Az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület 2014-2020 közötti programozási időszakban nem vett részt konzorciumi partnerként megvalósuló együttműködési projektben.

c) Személyes kapcsolattartást, segítségnyújtást elérhetővé tevő központ.

A személyes kapcsolattartás és a segítségnyújtást elérhetővé tevő központ a térségben a munkaszervezet, azaz az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület, mint Helyi Akciócsoport operatív folyamatokért felelős szerve.

A munkaszervezet az egyesület székhelyén található irodában tevékenykedik 3 fővel.

Munkaszervezet tagjai:

- 1 fő munkaszervezet vezető munka törvénykönyve szerinti 40 órás főállású jogviszonyban,
- 1 fő pályázati ügyintéző munka törvénykönyve szerinti 40 órás főállású jogviszonyban
- 1 fő ügyintéző, ügykezelő megbízási jogviszonyban

A fenti összetétel idővel változhat, de törekszünk a továbbiakban is arra, hogy legalább két fő főállású jogviszonyban alkalmazott munkatárs lássa el a munkaszervezet feladatait.

A munkaszervezte az alábbi területeken nyújt segítséget:

- Konzultáció lehetőség biztosítása a Helyi Fejlesztési Stratégia keretében tervezet támogatási kérelmek és azok megvalósítása kapcsán részletes szakmai iránymutatások, információk átadására, ezzel segítve a térség szereplőit fejlesztési elképzelésük megvalósulásában.
- Csoportos események szervezése általános információk átadására.
- A Helyi Fejlesztési Stratégia megvalósításától független térséget érintő fejlesztések kapcsán konzultációs lehetőség biztosítása.

Munkaszervezet bemutatása:

Munkaszervezetünk tagjai állnak rendelkezésére minden kedves érdeklődőnek a Helyi Fejlesztési Stratégia megvalósítása folyamán.

Elérhetőségek:

munkaszervezet vezető

8778 Újudvar, Petőfi S. u. 2.

Telefon: +36/20/354-9799

E-mail: innovativdelzala@gmail.com

Web: <http://www.innovativdelzala.hu/>

4. Horizontális célok

4.1 Esélyegyenlőség

A HFS tervezésekor kiemelt szempont az esélytudatosság kifejezése, a helyi szintű kapacitásfejlesztés, a vidéki szereplők bevonása, aktivizálása közösségi akciók, szemléletformálás, amely magában foglalja az esélyegyenlőség, a társadalmi befogadás és a szegénység elleni küzdelem témájú érzékenyítést, kapacitásfejlesztést.

A dokumentum nem közvetít szegregációt, valamint törekszik csökkenteni az egyes csoportokra vonatkozó meglévő előítéleteket.

Kiemelt fontosságú a megkülönböztetés mentes kiválasztási rendszer: a HACS döntéshozó testületében (amely alatt a Helyi Bíráló Bizottság értendő) legalább egy nő és legalább egy fiatal személy (legfeljebb 41. életévét még be nem töltött személy) szerepel.

Az EU alapelveinek mentén egyaránt biztosítani kell mindenki számára a minőségi, fenntartható és megfizethető szolgáltatásokhoz való egyenlő és időben történő hozzáférést, különös tekintettel, a fogyatékossgal élőkre, a gyermekekre és a hátrányos helyzetű csoportokra.

Törekszünk a Helyi Fejlesztési Stratégia tervezése és megvalósítása során arra, hogy az esélyegyenlőség, a megkülönböztetés-mentesség és az aktív részvétel előmozdításra kerüljön. Jó példát mutatva térségünk szereplői részére a Helyi Bíráló Bizottságot is ennek megfelelően, azaz legalább egy nő és legalább egy fiatal személy részvételével alakítjuk ki.

Az esélyegyenlőség érvényesülése fontos számunkra a beazonosított szereplők és a leendő fejlesztések tekintetében is. Külön intézkedést nem tervezünk az esélyegyenlőség témakörében, mivel abban hiszünk, hogy mindennapjainkban kell megjelenie az esélyegyenlőségnek, így az értékelési szempontrendszerünket alakítjuk az esélyegyenlőség jegyében. Ezzel biztosítjuk horizontálisan az esélyegyenlőséget és a megkülönböztetés mentességet.

4.2 Fenntarthatóság és környezetvédelem

Az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület a Helyi Fejlesztési Stratégia tervezése során is külön figyelmet fordított az EU éghajlat- és környezetvédelmi normáinak, prioritásainak tiszteletben tartására. Legfőképpen a nyomtatásokat kerültük, ezért digitálisan térbe helyeztük az elkészült dokumentumokat azok kinyomtatás nélkül. A projektgyűjtő adatlapokat aláírás nélkül is befogadtuk, hogy ne kelljen kinyomtatni és aláírni. A meghívókat, előadásanyagokat, tervezeteket mind digitálisan kezeltük nyomtatás nélkül.

A fórumbeszélgetések olyan térben kerültek megszervezésre, melyek nem voltak fűtöttek.

A Helyi Fejlesztési Stratégia megvalósítása során is törekszik egyesületünk a fenntarthatóság figyelembevételére, melyre a megvalósításban résztvevő szereplőket is ösztönözzük, mint LEADER Helyi Akciócsoport.

A Helyi Fejlesztési Stratégián keresztül támogatott fejlesztéseknek törekedniük kell az alábbi irányelvek betartására:

- védett természeti és kulturális értékeket megőrizni,
- a fennálló vagy a beruházás során keletkezett környezeti kárt és az esélyegyenlőség szempontjából jogszabályba ütköző nem-megfelelőséget legkésőbb a projekt megvalósítása során megszüntetni,
- energiahatékonyságra (a lehető legkisebb energia ráfordítással kelljen előállítani, üzemeltetni a fejlesztés tárgyát) kell törekedni a fejlesztések tervezése, kivitelezése során.

5. A 2014-2020-as programozási időszakra és az átmeneti időszakra (2021-2022) vonatkozó HFS megvalósulásának összegző értékelése, következtetések

- Eredményes intézkedések: HACCS működési tevékenységek és sikeres HF-ek indoklással.

Felhívás címe	Kódszáma	Beérkezett TK-k száma	Támogatottak száma	Felhívás keretösszege	Kötelezettségvállalás mértéke
Lokális gazdaság fellendítése a mikrovállalkozásokon keresztül.	VP6-19.2.1.-46-1.-17	72	52	146.833.176	176.199.811
Helyi értékeket bemutató értéktárak támogatása	VP6-19.2.1.-46-3.1.-17	6	4	14.091.698	15.837.967
Helyi értékeket bemutató rendezvények támogatása	VP6-19.2.1.-46-4.2.-17	8	6	4.651.470	5.598.582
Mikrovállalkozások eszközbeszerzésének támogatása	VP6-19.2.1.-46-1.1.-22	41	33	241.000.000	281.019.212
Közösségi tevékenységek erősítése eszközbeszerzés támogatásával	VP6-19.2.1.-46-5.1.-22	25	25	189.124.685	199.614.642
Illegális hulladéklerakók rekultivációjának támogatása	VP6-19.2.1.-46-3.2.-17	3	2	4.377.000	5.251.244

A fenti felhívások kisebb-nagyobb számú elutasításokkal együtt is eredményesek voltak, a forráslekötések mértékéből is látszik.

Az intézkedések esetében a térség szereplői viszonylag aktívnak voltak mondhatóak, így a meghirdetett pályázati felhívásokra folyamatosan érkeztek be a támogatási kérelmek.

A források felhasználása folyamatos, így a teljes eredményességet még nem tudjuk mérni, de az aktivitás maga egy indikátor, melyből következtethetünk a teljes siker valószínűségére.

A minőségi támogatási kérelem beérkezése is már sikeres eredmény, mivel így a fejlesztések biztosabb kezekben vannak, mivel a megvalósítást követően ugyanilyen minőségi munka kell a kifizetési kérelmek összeállításához is.

Az aktivitásnak köszönhetően a meghirdetett források rendre kikerültek a fejlesztési szándékozókhoz, mellyel a térség fejlődött, azaz elértük a céljainkat.

A fenti felhívások alapjainak továbbvitele javasolt a jövőben megjelenítendő pályázati felhívásokra.

- Továbbfejlesztendő intézkedések: HACCS működési tevékenységek és sikeres HF-ek indoklással.

Felhívás címe	Kódszáma	Beérkezett TK-k száma	Támogatottak száma	Felhívás keretösszege	Kötelezettségvállalás mértéke
---------------	----------	-----------------------	--------------------	-----------------------	-------------------------------

Turisztikai szereplők és szolgáltatók együttműködési hálózatának kialakítása	VP6-19.2.1.-46-2.1-17	1	1	2.860.500	2.860.500
--	-----------------------	---	---	-----------	-----------

A fenti felhívásra tervezett keretösszeget utólag módosítottuk 6.000.000,- Ft-ról, mivel nem érkezett be, csak 1 támogatási kérelem.

A turisztikai cél nagyon fontos a térségben, de a turisztikai szereplők számára nem volt vonzó a támogatás keretrendszere, feltételei, így nem nyújtottak be annyian támogatási kérelmet, mint amennyit támogatni tudtunk volna.

Tanultunk az esetből, csak erős támogató szolgáltatás mentén fogjuk kiírni a hasonló témakörben meghirdetett fejlesztési felhívásokat.

- Eredménytelen intézkedések: HACS működési tevékenységek és sikeres HF-ek indoklással.

Felhívás címe	Kódszáma	Beérkezett TK-k száma	Támogatottak száma	Felhívás keretösszege	Kötelezettségvállalás mértéke
Természeti értékek potenciális turisztikai terméké fejlesztése	VP6-19.2.1.-46-2.2-17	3	0	1.920.000	0
Ökotudatos ifjúsági és gyermek turisztikai rendezvények	VP6-19.2.1.-46-2.3-17	2	0	5.204.862	0
Egészségügyi krízishelyzet ellátását elősegítő mobil újraélesztő készülék	VP6-19.2.1.-46-3.3.-17	0	0	20.500.000	0
Esélyegyenlőségi szakmai programok támogatása	VP6-19.2.1.-46-4.1.-17	2	0	27.300.000	0

A fenti pályázati felhívások egyáltalán nem váltották be a hozzájuk fűződő reményeket. A LEADER keretprogram bizonytalanságai, feltételrendszere nagyban hozzájárult a támogatási kérelmek elmaradásának.

A LEADER keretprogram bizonytalanságait adta a központi információk folyamatos alakulása, a nem 100%-os támogatási intenzitás a közösségfejlesztési felhívások esetében és a maximum 50%-os megelőlegezési lehetőség, amely – önkormányzatokon túl – különösen nehéz feltételrendszerhez volt kötve és abból is csak a projekt fele volt finanszírozható.

A pályázati felhívások a felmerülő helyi igények alapján kerültek kidolgozásra társadalmasság mentén, de ennek ellenére a kiírás élesítésével az érdeklődés szinte nullára esett vissza. A gazdasági folyamatok negatív alakulása és a várt lehetőségek – fent is megfogalmazott – kedvezőtlen feltételrendszere miatt is elmaradtak a támogatási kérelmek.

Az 2007-2014-es időszaktól eltérően a támogatást igénylők tekintetében kevésbé szűk, de tevékenységében fókuszált felhívások kerültek meghirdetésre, a helyi igények figyelembe vétele mellett. A felhívások túlzottan fókuszáltak bizonyultak, mivel a pályázati felhívások megjelenését követően már az addig igényüket jelzők nem fejtették ki érdeklődést. Tanultunk abból, hogy nem kell túlságosan fókuszálttá tenni a felhívásokat, sokkal inkább nyitottabbá kell tenni őket, ami a sikeres pályázati felhívásokra is igaz.

Ezen pályázati felhívásokat helyi igények jelentkezése mentén is erős meggondoltsággal, alaposággal körüljárva hirdetnénk csak meg a jövőben.

6. Külső koherenciák azonosítása

A tevékenységszintű lehatárolás alapjai:

Alapvetően azon projektek kerülnek kizárásra, amelyek hatályos támogatói okirattal rendelkeznek - az államháztartás alrendszeréből, vagy a Strukturális Alapokból származó konstrukciók forrásai kapcsán - a tervezett HF-ekre történő támogatási kérelem benyújtásakor ugyanazon megvalósítási helyre, ugyanazon tevékenység tekintetében. Ez alól kivételt képez, ha a HF-re benyújtandó fejlesztési igény a korábban fejlesztett tevékenység minőségi továbbfejlesztésére irányul a korábbi projekt eredményeinek fenntartásával. A korábbi pályázati konstrukciók bemutatását és a HF-től való lehatárolását a megalapozó dokumentumban vagy a projekt adatlapon szükséges bemutatni.

Az alábbiakban röviden ismertetett külső programok közül a Smart Villages, a Magyar falu Program, a Területi Operatív Program Plusz kiemelt figyelmet érdemel mind a szinergiák mind a lehatárolás tekintetében.

A szinergiák révén a források által térségünk fejlődése erősödhet, melyek pozitív hatásai a lehető legkülönbözőbbek lehetnek akár az innovativitás tekintetében is, így óriási potenciál van ezen alapok által biztosított támogatásokban.

Más közösségi célú pályázati rendszerben nagyrészt még nem ismertek a pályázati felhívások, de a lehatárolást biztosítjuk az alábbiak alapján:

Amely a pályázó jelen felhívás keretében tervezett tevékenységek valamelyikére már nyert el támogatást más támogatási forrásból, az ezen intézkedés keretében már nem nyerhet el támogatást. Két pozitív támogatási döntés esetén választania kell a pályázónak, melyik forrás (alap) támogatásával kívánja megvalósítani projektjét.

A támogatáspolitikai programok koordinációjának két alapvető eleme a lehatárolások meghatározása (a potenciálisan átfedő területek kettős finanszírozásának elkerülése érdekében) és a beavatkozások közti lehetséges szinergiák (egymást erősítő hatások) tudatos tervezése.

A HFS elsősorban a tevékenység, másod sorban pedig a projektszintű lehatárolásokat részesíti előnyben annak érdekében, hogy ne a programszinten rögzített és így nehezen módosítható, rugalmatlan feltételek határozzák meg egyes felhívások és projektek támogathatóságát, csökkentve annak kockázatát, hogy célcsoportok, fejlesztési igények maradnak finanszírozás nélkül a rugalmatlan szabályok miatt.

Tekintettel arra, hogy a LEADER Programon keresztül támogathatóak olyan projektek, amelyek a léptékük, vagy a tevékenységi körük miatt máshonnan nem juthatnak fejlesztési forrásokhoz, viszonylag kisebb komplementer halmaz értelmezhető az átfedések tekintetében.

KEHOP Plusz

A KEHOP Plusz többek között vízgazdálkodással és katasztrófakockázat-csökkentéssel, környezet- és természetvédelemmel, megújuló energiagazdasággal, klímasemlegességre való igazságos átállással, továbbá körforgásos gazdasági átállással foglalkozik.

A természetvédelemmel összefüggő beruházások esetében a KAP Stratégiai Terv elsősorban mezőgazdasági területekre, míg a KEHOP Plusz természetvédelmi területekre koncentrál, ahol például a Natura 2000 területek között lehetne átfedés, mely azonban projektszinten kezelhető.

TOP Plusz

A program Magyarország kevésbé fejlett régióinak és fejlett régiójának számító Budapest területi alapú fejlesztéseit támogatja, kiemelt figyelmet fordítva a legkevésbé fejlett régiók és elmaradott térségek fejlesztésére. Elsősorban helyi

önkormányzati fejlesztéseket támogat, fejlesztési tematikája ennek kapcsán kiterjed a gazdaságélénkítés, munkahelyteremtés és -bővítés, valamint a népességmegtartás és családvédelem térségi és helyi feltételeinek biztosítására, így a helyi gazdaságfejlesztésre és foglalkoztatásra, a helyi turizmusra, a települési infrastruktúra, településüzemeltetés és helyi közszolgáltatások fejlesztésére.

A korábbi szabályozás, mely szerint 10.000 fő feletti településeket a TOP, 10.000 fő alatti településeket a VP keretében támogatnak a programok, jelenleg nem része a szabályozásnak. A TOP Plusz és a KAP Stratégiai Terv is támogatja a vidéki térségeket. Ez lehetőséget nyújt arra, hogy a két forrás összehangolásával az egyes projektek egymás hatását megsokszorozva, a teljes értéklánc mentén biztosított lehessen a fejlesztések finanszírozása. A szinergia lehetőségek hatékonyabb kihasználása érdekében koordinációs mechanizmust működtetünk a két program között, miszerint a vidékfejlesztési beavatkozások esetében a szinergia helyi szintű megvalósításáért felelős szervezetek, a LEADER HFS-ek felülvizsgálata során vizsgálatra kerül az érintett megye Integrált Területi Programja.

A KAP Stratégiai Terv és a TOP Plusz program közötti lehatárolás

A KAP ST és a TOP közötti lehatárolást megkönnyíti, hogy két program időbeli csúszása miatt a TOP Plusz pályázatok legtöbb esetben jóval előbb megjelennek, mint a KAP kiírások, így ritkán fordulhat elő, hogy két kiírás egyszerre, vagy közel egymáshoz nyílik meg.

EFOP Plusz

Az EFOP Plusz prioritások lefedik a köznevelési, az egészségügyi, a társadalmi felzárkózási, szociális, család- és ifjúságügyi, társadalmi innovációs, valamint leginkább rászoruló személyeket támogató intézkedéseket.

Az EFOP Plusz társadalmi felzárkózási prioritási tengelyén, tervezetten a termelő-műhelyek kerülnek támogatásra, míg a KAP Stratégiai Terv keretében a társadalmi vállalkozások fejlesztésére allokálnak forrást. A jelenlegi tervek alapján a termelőműhelyeket bármilyen szektorhoz kötődően létre lehet hozni, akár mezőgazdasági tevékenységekhez kapcsolódóan is, továbbá az intézkedésben a támogatást igénylők között - szektorokra vonatkozó korlátozás nélkül - megjelennek a nonprofit gazdasági társaságok, valamint civil szervezetek is.

GINOP Plusz

GINOP Plusz elősegíti, összhangban a vonatkozó uniós stratégiákkal a magyar vállalkozások technológiaváltásához, digitalizációs és innovációs képességeinek megerősítését, valamint hozzájárul a munkavállalók képzéséhez, termelékenységük és hozzáadott értékük növelése érdekében.

A Partnerségi Megállapodás alapján a vállalkozásfejlesztést a GINOP Plusz támogatja. 2020-tól a GINOP hagyományos vállalkozásfejlesztési támogatásaiban az élelmiszeripari vállalkozások kizárásra kerültek, ezek 2021-2022-ben a VP-ből, 2023-2027-ben pedig a KAP Stratégiai Tervből kaphatnak támogatást.

DIMOP Plusz

A DIMOP Plusz egységes szolgáltatási rétegeken keresztül, adatintenzív megközelítésben járul hozzá az egyes szakpolitikai feladatok digitalizációs beruházásaihoz és ilyen módon átfogó megoldásokat támogat, amelyek egy-egy ágazati célkitűzés megvalósulása mellett egységesen támogatják a digitális transzformáció folyamatát. A DIMOP Plusz jellemzően országos léptékű beruházásokra fókuszál és elsősorban nem mezőgazdasági / vidékfejlesztési témájú fejlesztések végrehajtását tervezi, mégis több szinergia lehetőség azonosítható a két program között. Releváns: a DIMOP Plusz pluszponttal támogatja azokat a fejlesztéseket, amelyek egy, a KAP Stratégiai Terv által finanszírozott okosfalú stratégiával vannak összhangban.

IKOP Plusz

Az IKOP Plusz felelős a magyarországi közlekedési helyzet fejlesztéséért, ami magába foglalja a kötöttpályás, közúti, kerékpárúti és kikötői beruházásokat. Az IKOP Plusz fejleszteni fogja a vidék elérhetőségét is biztosító közlekedési hálózatokat.

Magyar Falu Program (MFP)

A Magyar Falu Program (MFP) a településhálózat több mint 90 százalékát, és a népesség mintegy harmadát adó, 5000 főnél nem nagyobb lakosságszámú kisvárosok és községek fejlesztését támogatja a következő területeken: vidéki szolgáltatások és infrastruktúra fejlesztése, vidéki civil közösségek támogatása, kistelephelyen élők lakhatási feltételeinek javítása, alsóbbrendű úthálózat fejlesztése hazai forrásból, valamint falusi mikroállalkozások támogatása uniós (GINOP Plusz-1.2.2-22) forrásból.

A nagymértékű átfedési lehetőségek okán alkalmazzuk a projektszintű lehatárolásokat.

Smart Villages - Okosfalu program

Az okosfalu program keretében a digitális térben történő fejlesztések által a vidék fejlődhet, élhetőbbé válhat, amely a LEADER alapelve, így a két program között a relevancia erős.

A HFS megvalósítása során aktív figyelemmel kísérjük az okosfalu programot és annak forrásait tervezzük becsatornázni a térségünkbe motiválva erre a térség szereplőit.

Vármegyei Integrált Területi Programok

Zala Vármegyei Integrált Területi Programok keretében az alábbi prioritások és intézkedések kiemelt figyelmet kapnak a LEADER tekintetében.

6. PRIORITÁS: VERSENYKÉPES VÁRMEGYE - 6.1 Helyi gazdaságfejlesztés:

6.1.1 Helyi gazdaságfejlesztés

6.1.2 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése (Magyar Közút)

6.1.3 Helyi és térségi turizmusfejlesztés

6.1.4 Aktív turizmus fejlesztése

1. PRIORITÁS: ÉLHETŐ VÁRMEGYE - 1.2 Településfejlesztés, települési szolgáltatások:

1.2.1 Élhető települések Ebből: Zöld infrastruktúra fejlesztése Csapadékvíz, Kerékpárút

1.2.2 Szociális célú városrehabilitáció (ERFA)

1.2.3 Belterületi utak fejlesztése

1.2.4. Szegregált városi területekről integrált területekre költözés támogatása (PILOT)

A szinergiák a fenti Zala Vármegyei integrált programokkal lehet erőteljes, a lehatárolásukat ugyan úgy tervezzük, mind a többi alap esetén is. Amely a pályázó jelen felhívás keretében tervezett tevékenységek valamelyikére már nyert el támogatást más támogatási forrásból, az ezen intézkedés keretében már nem nyerhet el támogatást. Két pozitív támogatási döntés estén választania kell a pályázónak, melyik forrás (alap) támogatásával kívánja megvalósítani projektjét.

7. Helyzetfeltárás

7.1 Helyi és helyzeti energiák bemutatása

Térszerkezeti adottságok:

A térség településszerkezete aprófalvas, a települések több mint fele 500 fő alatti (59%) és egy város is található (Zalakaros). A viszonylag sűrűn elhelyezkedő települések nem strukturált rendszerben helyezkednek el és az úthálózat is a domborzati körülmények miatt nem összefüggő, a közlekedés körülményes. Probléma, hogy a fejlesztési elképzelések egymástól elszigetelt, önálló megvalósítása jóval nehezebb, mint hálózati együttműködésben – ez kovácsolta össze a LEADER közösséget is.

A térséget aprófalvas településszerkezet jellemzi, a települések jelentős része un. egyutcás úti falu.

Környezeti adottságok:

A térség természetvédelmi területei: Kis-Balaton, a Mura-menti Tájvédelmi Körzet, és a Zalakomári Madárrezervátum. A Kis-Balaton két, egymáshoz csatlakozó, tározó medencéből áll két vármegye határán (Somogy, Zala). A 2. sz. tározó fekszik Zala megyében, és Zalavár, Zalasabbar, Nagyrada, Garabonc és Balatonmagyaród községek határolják. A teljes területe 14.745 ha (tó, nádas, mocsár, galériaerdő). A terület használata a kézi nádvágásból, a magántulajdonban lévő juhok legeltetéséből és intenzív halászatból áll. A területen korlátozott az erdőművelés.

A Kis-Balaton védett állata: fekete gólya, fekete harkály, réti sas, lile, vidra, hód.

A felszín alatti vizekre komoly veszélyt jelent a szennyező források közül a települések csatornázatlansága, a rákötések nem megfelelő aránya, és az illegális hulladéklerakás.

A mezőgazdasági eredetű szennyezés a nitrát koncentráció növekedésében jelentkezik. A kistérségben potenciális szennyező források közül jelentősek az állattartó telepek.

A térségben több helyen (Hahót é környékén) jellemző tőzegkitermelés hatással van a felszín alatti vizek minőségére. Tájformáló hatásukkal a növény- és állatvilágot is megváltoztatják.

A települések kétharmada érintett a NATURA 2000 területek vonatkozásában, de gondot jelent, hogy ezeken a területeken művelési ág megváltoztatására nincs lehetőség.

Kulturális erőforrások:

A helyi értékeket bemutató értéktárak szűkösek, esetenként teljesen hiányoznak. A helyi értékek fontosak az identitástudat erősítésében, amely hatással van az elvándorlás visszaszorítására.

A térségben német, horvát és roma kisebbség él. A 2011-es népszámlálás önbevalláson alapuló adatai szerint 1559 fő vallotta magát a térségben romának (lakosság 6,1 %-a), ez az adat a civil szervezetek becslése alapján eléri a 12-15 %-ot, helyenként az 50 %-ot is. A cigány kisebbség aránya Zalakomárban, Zalaszentjakabon, Garaboncon, Kerecsenyben, Galambokon a legmagasabb. A romák jelentős része aprófalvakban él. Ez utóbbi azzal magyarázható, hogy a kistelepeken sok az értékét vesztett lakóingatlan, amelyet meg tudnak vásárolni – az amúgy alacsony jövedelemszerző képességgel rendelkező – romák. Nemzeti identitásuk megőrzését az anyaország közelsége és a nemzetiségek iránti elkötelezettségük is erősíti.

A térség földrajzi elhelyezkedéséből és történelmi múltjából következik, hogy az utak és a kultúrák találkozása mentén fekszik, ezért jelentős a horvát, német, roma kisebbség száma.

Az Innovatív Dél-Zala Helyi Akciócsoport területén 235 nonprofit szervezetet tartanak nyilván, ezer lakosra jutó nonprofit szervezetek száma 9,7.

Civil szervezetek közreműködésével szervezik a Keresztúri Napokat Murakeresztúron és számos más települési, térségi és vármegyei szintű rendezvényt. Figyelemre méltó a cigány kisebbségi, német és horvát nemzetiségi szervezetek aktivitása elsősorban identitásuk, nyelvi és kulturális hagyományaik ápolásában. Rendkívül aktívak a térség roma szervezetei, köszönhetően vezetőik társadalmi elismertségének.

Több településen a hagyományápolás gasztronómiai eseményekhez, népszokásokhoz kapcsolódik (farsang, szüret stb.).

A közösségi szolgáltatások alacsony szinten működnek, a közösségi életet az önkormányzatok anyagi lehetőségei befolyásolják. Az önkéntes tevékenység alig ismert. A kistélepüléseken (300 fő alatt) a társadalmi aktivitás minimális, egy-egy közösségi program köré szerveződik.

A társadalom állapota:

Akcióterületünkön a lakások mintegy 65,2 %-a van bekapcsolva a közcsatorna hálózatba Zala megyében a lakások 77,2 %-a, országosan pedig 82,8 %-a csatornázott. A térségünkben a talajterhelés magas szintet ér el, amelyen szükséges változtatni.

A térségben a kommunális hulladék gyűjtése, szállítása megoldott. A szelektív hulladékgyűjtés alapját képező elkülönített gyűjtést biztosító konténerek megjelentek a térségben.

Az Akciócsoport területe 630,47 km², lakóinak száma 24165 fő (TeIR adatok) (2008.01.01. időpontban 30.282 fő volt). Az átlagos népsűrűség 38 fő/km² (szemben a Zala vármegyei népsűrűséggel, mely csaknem a kétszerese). A lakosság 11,7 %-a él városban (Zalakaros 2830 lakos).

A térségben a népességcsökkenés legfőbb oka, hogy az élve születések száma alatta marad a halálozások számától, néhány település kivételével mindenütt negatív szaporodási indexet találunk, valamint az elvándorlás is tovább csökkenti a népességet térségünkben. Az elvándorlási adatok magasak a területen. Ez leginkább a kistélepüléseken érezhető, néhány pozitív példa kivételével a térség számos települését az elnéptelenedés veszélyezteti.

A korstruktúra kedvezőtlen, az öregségi index (a fiatal/idős) értéke: 0,60 míg ugyan ez az adat 2001-ben 0,75 volt

Egy házi- és házi gyermekorvosra jutó lakosok száma 2021-ben 2685 fő, ami annyit jelent, hogy egy orvosnak átlagosan térségünkben ennyi embert kell ellátnia. A vármegyei adat: 1621 fő, míg az országos 1649 fő. Ebből látszik, hogy térségünkben az átlagosnál több ember jut egy orvosra a házi- és házi gyermekorvosi rendszerben.

Az elnéptelenedés okai a születések alacsony száma, az elhalálozások magas száma, valamint az elvándorlás. Ezen három tényező közül a halálozások számát kezelik általában a legkevésbé. Térségünk aprófalvas szerkezetéből adódóan a mentőszolgálat viszonylag magas kiszállási idővel tud helyt állni, éppen ezért a hirtelen szívleállásos krízishelyzetek kezelni kell alternatív megoldásokkal.

A civil szervezetek döntő része 500 000 Ft-nál kevesebb összegből gazdálkodik. A pályázati aktivitás alacsony, nagyrészt az NEA pályázatokra korlátozódik. A szervezetek támogatásába az önkormányzatok, gazdasági szervezetek (mint szponzorok) és magánszemélyek kapcsolódtak be.

A nonprofit szervezetek legfontosabb problémája az információáramlás rossz hatékonysága, a civil források, pályázati lehetőségek beszűkülése, valamint a szakértők hiánya. Már működik egy kistélepülési civil érdekeket kezelő ernyőszervezet Nagykanizsán.

A gazdaság helyzete:

A mezőgazdaságon belül a növénytermesztés mutatói kedvezőtlenebbek, mint az országos átlag. Ezzel szemben pozitív hatásként kell megállapítani, hogy a meredek lejtésű dombvidék kiválóan alkalmas a Zalaiban amúgy is hagyományos erdőgazdálkodásra. A meglévő mezőgazdasági termelésre azonban az alacsony hozzáadott érték a jellemző (általános az intenzív szántóföldi növénytermesztés), mivel jelenleg szinte alig történik meg az előállított termények, termékek elsődleges, másodlagos feldolgozása.

Az ilyen vidéki térségekre, melyekre az elöregedés jellemző, a gazdaságfejlesztésük is problémába ütközik, hiszen szüksége van a munkaképes, innovációra kész lakosságra, amely a térség megújításában szerepet játszik.

Térségünkben az egy főre jutó társasági adóbevallásra kötelezett vállalkozások jegyzett tőkéje: 176.600 Ft, ami messze elmarad az országos átlagtól 2.189.200 Ft, de a Zala vármegyei (469.100 Ft) érték is a 2,5 szerese. A térségben ezer lakosra jutó regisztrált vállalkozások száma 2021-ben 207,8 db, míg Zala megyében 199,9 db, országosan pedig 191,2 db. Ez a két adatsor utal arra, hogy kis vállalkozások vannak leginkább térségünkben, valamint jellemző területünkre a gazdasági szereplők kis jegyzett tőkével rendelkeznek.

Az évtizedek óta zajló gazdasági átalakulás mélyreható változásokat hozott a térségben, amelynek eredményeként iparágak tűntek el (főként a gépipar) és újak alakultak ki.

Jelenleg a térségi ipari gazdaság gerincét az erdő- és fagazdaság, a bútoripar, a műanyagipar, a vízkezelés ipar, a zalakarosi térségben az egészségturizmus, az autóiipari alkatrész-gyártó ipar, a pénzügyi és kereskedelmi-szolgáltató vállalkozások adják. De az ipari vállalkozások száma 50%-kal alacsonyabb a nagykanizsai járásban, mint a régió más területein.

Ami azt jelenti, hogy a jelenlegi alacsony lélekszámú lakosság nagy része a munkaidejében sem tartózkodik a térségben. Egyféle „Szociális depóként” üzemel térségünk.

A terület gazdasági életére meghatározó az osztrák, szlovén, horvát határ és a Balaton közelsége, Nyugat- és Dél-Dunántúlt összekötő szerepe (M7 autópálya; Sopron-Pécs vasútvonal). A fentiekből következik, hogy a terület logisztikai elhelyezkedése kiváló, amit erősít az a tény, hogy itt található Zala vármegye egyetlen vasúti határátkelőhelye is (Murakeresztúr – Kotoriba). A 4 vármegyei repülőtér közül kettő a térségben (Nagykanizsa, Zalakaros), egy pedig közvetlen közelében helyezkedik el (Sármellék az ország legnagyobb forgalmú vidéki reptere).

Ennek ellenére nagyobb gazdasági beruházások Nagykanizsán és az agglomerációhoz tartozó néhány településen valósulnak meg. A falvak gazdasági életét és a munkalehetőséget elsősorban mikro-vállalkozások (döntően szolgáltatói szféra) és az önkormányzatok (mint legnagyobb foglalkoztatók) határozzák meg.

A térség energiafelhasználás szempontjából kiszolgáltatott, ennek csökkentése érdekében indokolt helyi megújuló energiaforrások (napenergia-hasznosítás, biomassa, meleg vízű kutak másodlagos hasznosítása) bevonása, amely kedvezően befolyásolja a klímaváltozás negatív hatásait.

A térség munkanélküliségi adata 2021-ben 4%, (ebből tartósan munkanélküli 1,93%) ez 2013-ban 9,9 % volt, ami közelítő a 2008-as gazdasági világválság előtti 2007-es 9,1 %-hoz. A csökkenő foglalkoztatás tendenciájából sikerült kilépni az elmúlt időszakban. A munkanélküliek közel fele (47%) képzetlen. A 2022-e gazdasági recesszió elhúzódik 2023-a időszakra is, így számolnunk kell foglalkoztatási helyzet negatív irányú megváltozására is.

A térségközponttól (Nagykanizsa), illetve Zalakarostól mért távolsággal egyenes arányban növekszik a munkanélküliség, van olyan település, ahol meghaladja a 15 %-ot. Különösen a kistérségeken és általában a roma lakosság körében kilátástalan a foglalkoztatás.

Az akciócsoport területén a nyilvántartott álláskeresők számában csökkenés tapasztalható (2012-ben 2188 fő, míg 2013-ban 1750 fő, 2021-ben pedig 974 fő.). Növekedett a regisztrációba ismételt bekerülők száma is. A 25 év alatti álláskeresők aránya 8,6%, helyzetük az elmúlt időszakban tartósan magas. A válság kiemelten érintette a munkaerőpiacra most belépő fiatal generációt. A tartós munkanélküliek nagy része valamely hátrányos helyzetű csoportba tartozik.

Földhasználatra jellemző a szántóföldi növénytermesztés, valamint a nagy lejtésű és kevés tápanyagtartalmú területeken az erdőgazdálkodás. Nagy területeken található kihasználatlan rét és legelő, amelyeket extenzív állattartással újra be lehetne vonni a mezőgazdasági termelésbe. A borszőlő termelése általános a települések melletti dombokon, de a térség borászati szempontból alig ismert. A zalai borkultúra népszerűsítésén több kisebb-nagyobb vállalkozás tevékenykedik. Korábban általános volt a falvak környékén a csonthéjas gyümölcsösök, bogyósok jelenléte, amelynek visszahonosítása munkalehetőségeket teremthet. Összességében a kistérségről elmondható, hogy a talajadottságai megfelelőek a mezőgazdasági műveléshez.

7.2 SWOT analízis

Az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület akcióterületére az alábbi erősségek, gyengeségek, lehetőségek, fenyegetések jellemzőek, melyekből az alábbi stratégiák kerültek meghatározásra. Egy táblázatba tömörítve mutatjuk be a térség SWOT elemzését.

<p>ERŐSSÉGEK</p> <p>E1: Az Akciócsoportot kis, összetartó közösségek alkotják. Együttműködési potenciál magas</p> <p>E2: Természeti adottságok turisztikai célú hasznosíthatósága (aktív és ökoturizmus)</p> <p>E3: Gazdag kulturális örökség, hagyományok jellemzőek a térségre</p> <p>E4: Aktív helyi szereplők (önkormányzatok; aktív civil szervezetek)</p> <p>E5: Nagy számú kisebbség – kulturális sokszínűség</p> <p>E6: Mikroállalkozások aktivitásának erősítése révén a foglalkoztatás élénkíthető</p> <p>E7: Helyi termékek előállításában, piacra juttatásában rejlő gazdasági fejlesztési potenciál</p>	<p>LEHETŐSÉGEK</p> <p>L1: Turisztikai adottságok (termálvíz, természeti értékek, minőségi szálláshelyek, stb.)</p> <p>L2: A terület földrajzi/logisztikai elhelyezkedése kiváló, három további ország közelsége</p> <p>L3: A meredek lejtésű dombvidék kiválóan alkalmas az erdőgazdálkodásra</p> <p>L4: Viszonylag magas számban vannak jelen vállalkozások</p> <p>L5: A civil szervezetek aktívak a térség környezetében</p> <p>L6: Globálisan növekvő piaci igények a helyi előállítású élelmiszerekre</p>
<p>GYENGESÉGEK</p> <p>GY1: Együttműködések, vállalkozói és civil hálózatok hiánya</p> <p>GY2: Nem megfelelő szintű esélyegyenlőség a térségben elsősorban lakhatás területén</p> <p>GY3: A mezőgazdasági termelésre az alacsony hozzáadott érték jellemző</p> <p>GY4: A népesség fogyása és lassú elöregedése/fiatalok elvándorlása</p> <p>GY5: Térség imázs hiánya</p> <p>GY6: Köz- és közösségi szolgáltatások hiánya (egészségügyi krízishelyzetek kezelése; helyi értéktárak fejlesztése; illegális hulladéklerakók felszámolása)</p>	<p>VESZÉLYEK</p> <p>V1: Elaprózott településszerkezet</p> <p>V2: Éghajlati viszonyok (nem egyenletes csapadék és hő eloszlás)</p> <p>V3: Számottevő arányú a hátrányos helyzetű település</p> <p>V4: Kedvezőtlen jogszabályi környezet (gyakori jogszabályváltozások, magas adózási kötelezettség)</p> <p>V5: Térség külső megítélése turisztikailag, gazdaságilag nem kedvező</p> <p>V6: Mamutcégek ellehetetlenítik a mikroállalkozókat (árversenyben)</p>

Az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület akcióterületén a SWOT jellemzők meghatározásra kerültek a helyzetfeltárás alapján. Az erősségek és gyengeségek belső tényező, melyekre hatással lehetünk, míg a lehetőségek és a veszélyek külső tényezők, melyekre hatással nem bírunk. A külső és belső tényezők keresztmetszetéből stratégiai irányvonalak kerültek meghatározásra.

Egy táblázatba, a SWOT mátrixban mutatjuk be a térség jellemzőiből következtetett stratégiákat.

(2. számú melléklet: SWOT mátrix)

SWOT mátrix stratégiák összefoglalása:

- Gazdaságfejlesztés a mikroállalkozások támogatásával az elvándorlás visszaszorítására, a helyi termék előtérbe helyezésével.
- Közösségépítés, együttműködések erősítése (helyi, nemzetközi szinten, ágazatközi elven is).
- Turisztikai potenciál erősítése az elvándorlás visszaszorítására.
- Hátrányos helyzetűek értékeinek előtérben helyezése, esélyegyenlőségi programok elindítása.
- Köz és közösségi szolgáltatások fejlesztése (értéktárak, illegális hulladéklerakók, egészségügyi krízishelyzetek).
- Térségi imázs kialakítása, marketing erősítő eszközként.

8. A stratégia beavatkozási logikája

A beavatkozási logika LEADER vonatkozású rövid összefoglalása

A LEADER beavatkozás a HFS-en keresztül, az SO8 vonatkozásában megállapított számos szükséglet kielégítéséhez hozzájárul. A KAP ST-ben foglalt SWOT elemzés erősségként említi az ország vidéki térségeit lefedő LEADER hálózatot, amely helyi ismerettel, kapcsolatrendszerrel, fejlesztéspolitikai és program végrehajtói tapasztalattal rendelkező helyi erőforrást biztosít a helyi fejlesztésekhez. Ugyanakkor veszélyként említi ezen erőforrás további erodálódását. E két megállapításra épül az a szükséglet, amely a fejlesztéspolitikai programok végrehajtásához szükséges helyi szintű emberi erőforrás szükségességét definiálja. E szükséglet kielégítését szolgálja a LEADER beavatkozás működési és animációs keretéből finanszírozott helyi akciócsoportok hálózata.

A SWOT elemzésben erősségként szerepel, hogy a LEADER a vidéki térségekben jellemzően alacsony tőkeerővel és kockázattűrő képességgel rendelkező mikrovállalkozások és civil szervezetek számára adekvát, kisléptékű, a helyi szükségletekre szabott fejlesztési forrást biztosít. Az elemzés gyengeségként említi a LEADER források korlátosságát, illetve a kisléptékű források felhasználásának a léptékhez képest magas adminisztratív terheit. A fenti erősségre és gyengeségre épül az a szükséglet, amely a helyi/térségi igényekhez illeszthető, ezekre mérhető hatással bíró fejlesztéseket és az ehhez szükséges forrás szükségességét definiálja. E szükséglet kielégítéséhez járul hozzá a LEADER helyi fejlesztési stratégiák megvalósítása.

A SWOT elemzésben gyengeségként szerepelnek a vidéki közlekedési és az egyéb lakossági szolgáltatások minőségének javításához szükséges infrastruktúra fejlettségének területi különbségei. Erre reagál az a szükséglet, amely az életminőséget emelő helyi lakossági szolgáltatások infrastrukturális hátterének fejlesztését teszi szükségessé. A korábbi évek tapasztalatai alapján a LEADER programnak fontos célja a vidéki élettér fejlesztése a szolgáltatások és az azokhoz szükséges kisléptékű infrastruktúra fejlesztésével, valamint a helyi kötődés és a közösségi kapcsolatok erősítése a közösségeket aktivizáló programokkal és az ahhoz szükséges környezet fejlesztésével. Az Európai Unió vidéki térségeinek hosszú távú jövőképevel összhangban a fenti célok elérése érdekében – elsősorban tudásátadással, jó gyakorlatok bemutatásával – ösztönözni szükséges a társadalmi innovációt és a digitális eszközök adta lehetőségek kihasználását.

8.1 A stratégia jövőképe

„A stratégia által el kívánjuk érni a népesség életminőségének javítását, a jövedelemszerző képesség fokozását a térségben, a szükséges képességek és tapasztalatok biztosításával a helyi innovatív fejlesztések meghonosítását.”

8.2 A stratégia célhierarchiája

Az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület akcióterületén el szeretnénk érni, hogy a térség vonzó legyen mind a vállalkozások, mind a lakosság számára. Az elnéptelenedés folyamatát csökkenteni, visszafordítani, melynek elérésére a két alábbi átfogó célt tűztük ki:

Átfogó célok:

1. Térségünk jövedelemszerző képességének fokozása, elnéptelenedés csökkentése elsősorban a gazdaság fellendítésével.
2. A vidéki életminőség javítása közösségi kezdeményezésekkel, térségi identitás erősítésével, különös figyelemmel az esélyegyenlőség érvényesülésére.

Specifikus célok:

1. A helyi gazdaság fellendítése a helyi vállalkozások megerősítésével.

A gazdaság fellendítésével a térség jövedelemszerző képességét növeljük, így élhetőbbé válik a térség. A vállalkozások multiplikátor hatással is bírnak a térség fejlődésére, mivel az adott vállalkozás volumen növekedése a beszállítók megrendeléseinek növelését eredményezi, azaz további vállalkozások is fejlődhetnek ez által a térségben.

SWOT mátrix stratégiákhoz kapcsolódás:

- *Gazdaságfejlesztés a mikrovállalkozások támogatásával az elvándorlás visszaszorítására, a helyi termék előtérbe helyezésével.*
- *Turisztikai potenciál erősítése az elvándorlás visszaszorítására.*

2. Helyi közösségi kezdeményezések fejlesztése beruházással, szolgáltatással.

A helyi közösségek kezdeményezései nagy fontossággal bírnak, mivel az aluról jövő kezdeményezések fenntarthatósága fokozottan erősebb. Az aluról jövő kezdeményezés a LEADER egyik alapelve, melyet a térségünkben erősíteni tervezünk. A közösségek erősítésével annak tagjai elégedettebbek, magabiztosabbak, szívesebben töltik idejüket a térségben, így a térség népesség megtartó ereje növekedik.

SWOT mátrix stratégiákhoz kapcsolódás:

- *Közösségépítés, együttműködések erősítése (helyi, nemzetközi szinten, ágazatközi elven is).*
- *Köz és közösségi szolgáltatások fejlesztése (értéktárak, illegális hulladéklerakók, egészségügyi krízishelyzetek).*
- *Hátrányos helyzetűek értékeinek előtérben helyezése, esélyegyenlőségi programok elindítása.*

3. Marketing tevékenység erősítése a helyi, térségi szinten.

A térségben fellelhető természeti, épített értékek mellett a gazdasági és közösségi kultúra bemutatásával elérhetjük, hogy vonzóvá váljon térségünk a helyi lakosok és a térségen kívüliek számára egyaránt. Erősíthetjük ezzel a térség lakosságának az identitását.

SWOT mátrix stratégiákhoz kapcsolódás:

- *Térségi imázs kialakítása, marketing erősítő eszközként.*

A 3. specifikus cél megvalósulásához a LEADER Helyi Akciócsoport „Térség Imázs fejlesztése” elnevezésű (9.4.1. pontban kifejtett) saját projektje járul hozzá.

9. Cselekvési terv

9.1 Az intézkedések leírása

9.1.1 Gazdasági fellendítés beruházásokkal, szolgáltatásokkal

1) Az intézkedés megnevezése: Gazdasági fellendítés beruházásokkal, szolgáltatásokkal

2) Specifikus cél: A helyi gazdaság fellendítése a helyi vállalkozások megerősítésével.

3) Indoklás, alátámasztás:

A gazdaság fejlesztése fő célja stratégiánknak.

A térség jövedelemszerző képességének fokozásával és a gazdasági élet fellendítésével érhetjük el a térség népességmegtartó erejének növelését. Az aprófalvas településszerkezetben nagy gazdasági potenciál rejlik, mely kiaknázására a mikro-, kis és középvállalkozások támogatása, fejlesztésük segítése az egyik eszköz.

SWOT: E6; E7; GY1; GY3; GY7; L4; L6; V4; V5; V6; V7.

4) A támogatható tevékenységek meghatározása:

- Eszköz és/vagy gépbeszerzés
- Ingatlan építése, felújítása
- Egyéb szolgáltatások

A fejlesztéshez kapcsolódó további szolgáltatások (pl.: marketing, kommunikációs szolgáltatások, szórólapok, média megjelenések; szakértői szolgáltatások; további a fejlesztéshez kapcsolódó szolgáltatások költségei)

5) Nem támogatható tevékenységek meghatározása:

A támogatható tevékenységeken túlmenően más tevékenység nem támogatható, különös tekintettel az alábbi tevékenységekre:

- Személygépjármű beszerzés
- Élő állat, takarmány, gyógyszerek vásárlása
- Használt árucikkek beszerzése
- Támogatási jogosultságok megvásárlása
- Eszközök, berendezések karbantartása, fenntartása
- Eszközök, gépek, járművek lízingellése, bérlete
- Lőfegyverek, pirotechnikai eszközök, mobiltelefon beszerzése
- Fogyóeszközök beszerzése (pl.: papír írószerszám, lyukasztó, tűzőgép, nyomtatópatron, toner, nyomtatvány, egér, billentyűzet, pendrive, stb.)
- Üzemyanyagok, kenőanyagok, előállításához szükséges alapanyagok.

6) Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

Intézkedésünk, mint gazdaságfejlesztési tevékenység támogatására hivatott intézkedés kiegészítő jelleggel összhangban van az EFOP Plusz, a TOP Plusz, és a Zala Vármegyei Integrált Területi Programok.

Lehatárolás:

Az programok keretében és más közösségi célú pályázati rendszerben megjelenő kiírásra pályázati felhívások nagy részének tartalma nem ismert, de a lehatárolást biztosítjuk az alábbiak alapján:

Alapvetően azon projektek kerülnek kizárásra, amelyek hatályos támogatói okirattal rendelkeznek - az államháztartás alrendszereiből, vagy a Strukturális Alapokból származó konstrukciók forrásai kapcsán - a tervezett HF-ekre történő támogatási kérelem benyújtásakor ugyanazon megvalósítási helyre, ugyanazon tevékenység tekintetében. Ez alól kivételt képez, ha a HF-re benyújtandó fejlesztési igény a korábban fejlesztett tevékenység minőségi továbbfejlesztésére irányul a korábbi projekt eredményeinek fenntartásával. A korábbi pályázati konstrukciók bemutatását és a HF-től való lehatárolását a megalapozó dokumentumban vagy a projekt adatlapon szükséges bemutatni.

7) A jogosultak köre:

- mikroállalkozások
- egyéni vállalkozók
- őstermelők

8) A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

A kiválasztási kritériumok alapján történik a támogatási kérelmek értékelése, rangsorba állítása. Melyek tükrözik a HFS-ben szereplő célokat, vállalásokat.

- a nemek közötti, a társadalmi esélyegyenlőtlenség és a hátrányos helyzet csökkentését célzó kezdeményezések ösztönzése,
- fizikai/pénzügyi/környezeti megvalósíthatóság és fenntarthatóság,
- projektterv minősége,
- térségi szempont,
- a közösség bevonásának módja (projektgyűjtő adatlapok, stb.).

9) Tervezett forrás:

a) az adott beavatkozási területre/intézkedésre allokált forrás:

210 426 577,- Ft

b) a támogatás intenzitása:

65%

Az alábbi célkitűzése esetén 80 %:

- az üvegházhatású gáz-kibocsátások csökkentése és a szénmegkötés fokozása révén hozzájárulás az éghajlatváltozás mérsékléséhez és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodáshoz, valamint a fenntartható energia előmozdítása;
- a fenntartható fejlődés és a természeti erőforrásokkal – például a vízzel, a talajjal és a levegővel – való hatékony gazdálkodás támogatása többek között a vegyi anyagoktól való függés csökkentésével;
- hozzájárulás a biológiai sokféleség csökkenésének megállításához és visszafordításához, az ökoszisztéma-szolgáltatások gyarapítása, valamint az élőhelyek és a tájak megőrzése.

c) a projektméret korlátai:

2.000.000,- Ft – 10.000.000,- Ft-ig

d) a támogatás módja:

Hagyományos költségelszámolás

10) A felhívás meghirdetésének tervezett ideje:

2024. I. félév – 2024. II. félév

11) A projektek megvalósítására rendelkezésre álló időtartam:

24 hónap

12) Kimeneti indikátorok:

Új munkahelyek száma: 3 teljes munkaidős egyenérték

Beszerzett eszközök száma: 15 db

Fejlesztéssel érintett vállalkozások száma: 15 db

9.1.2 A nem központosított köz- és közösségi szolgáltatások fejlesztése a térségben

1) Az intézkedés megnevezése: A nem központosított köz- és közösségi szolgáltatások fejlesztése a térségben

2) Specifikus cél: Helyi közösségi kezdeményezések fejlesztése beruházással, szolgáltatással.

3) Indoklás, alátámasztás:

A helyi közösségi és közszolgáltatások fejlesztésének erősítése érdekében támogatjuk a helyi szereplőket, hogy fejlődhessenek, szélesebb körben tudják kifejteni tevékenységüket, szolgáltatásaikat. A térség identitása erősödik a közösségi és közszolgáltatások fejlődésével, a helyi lakosok sokkal inkább magukénak érzik majd az adott települést, térséget a fejlesztések révén. Az elvándorlást csökkenthetjük és a térséget vonzóbbá tehetjük mások számára, így a lakosságszám akár növekedését is elérhetjük.

SWOT: E3; E4; GY4; GY6; L5; L7; V3; V5.

4) A támogatható tevékenységek meghatározása:

- Eszköz és/vagy gépbeszerzés
- Ingatlan építése, felújítása
- Egyéb szolgáltatások

A fejlesztéshez kapcsolódó további szolgáltatások (pl.: marketing, kommunikációs szolgáltatások, szórólapok, média megjelenések; szakértői szolgáltatások; további a fejlesztéshez kapcsolódó szolgáltatások költségei)

5) Nem támogatható tevékenységek meghatározása:

A támogatható tevékenységeken túlmenően más tevékenység nem támogatható, különös tekintettel az alábbi tevékenységekre:

- Személygépjármű beszerzés
- Élő állat, takarmány, gyógyszerek vásárlása
- Használt árucikkek beszerzése
- Támogatási jogosultságok megvásárlása
- Eszközök, berendezések karbantartása, fenntartása
- Eszközök, gépek, járművek lízingellése, bérleése
- Lőfegyverek, pirotechnikai eszközök, mobiltelefon beszerzése
- Fogyóeszközök beszerzése (pl.: papír írószer, lyukasztó, tűzőgép, nyomtatópatron, toner, nyomtatvány, egér, billentyűzet, pendrive, stb.)
- Üzemanyagok, kenőanyagok, előállításához szükséges alapanyagok.

6) Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

Intézkedésünk, mint közösségi célú tevékenység támogatására hivatott intézkedés kiegészítő jelleggel összhangban van az EFOP Plusz, a TOP Plusz, a Magyar Falu Program, Smart Viliage és a Zala Vármegyei Integrált Területi Programok.

Lehatárolás:

Az programok keretében és más közösségi célú pályázati rendszerben megjelenő kiírásra pályázati felhívások nagy részének tartalma nem ismert, de a lehatárolást biztosítjuk az alábbiak alapján:

Alapvetően azon projektek kerülnek kizárásra, amelyek hatályos támogatói okirattal rendelkeznek - az államháztartás alrendszereiből, vagy a Strukturális Alapokból származó konstrukciók forrásai kapcsán - a tervezett HF-ekre történő támogatási kérelem benyújtásakor ugyanazon megvalósítási helyre, ugyanazon tevékenység tekintetében. Ez alól

kivételt képez, ha a HF-re benyújtandó fejlesztési igény a korábban fejlesztett tevékenység minőségi továbbfejlesztésére irányul a korábbi projekt eredményeinek fenntartásával. A korábbi pályázati konstrukciók bemutatását és a HF-től való lehatárolását a megalapozó dokumentumban vagy a projekt adatlapon szükséges bemutatni.

7) A jogosultak köre:

- önkormányzatok
- civil szervezetek
- alapítványok
- nonprofit gazdasági társaságok

8) A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

A kiválasztási kritériumok alapján történik a támogatási kérelmek értékelése, rangsorba állítása. Melyek tükrözik a HFS-ben szereplő célokat, vállalásokat.

- a nemek közötti, a társadalmi esélyegyenlőtlenség és a hátrányos helyzet csökkentését célzó kezdeményezések ösztönzése,
- fizikai/pénzügyi/környezeti megvalósíthatóság és fenntarthatóság,
- projektterv minősége,
- térségi szempont,
- a közösség bevonásának módja (projektgyűjtő adatlapok, stb.).

9) Tervezett forrás:

e) az adott beavatkozási területre/intézkedésre allokált forrás:

143 600 000,- Ft

f) a támogatás intenzitása:

65%

Az alábbi célkitűzése esetén 95 %:

- nem jár gazdasági versenytorzító hatással (2021/2115 EU rendelet 73. cikk c) iv. pont szerinti ún. nem termelő beruházások

g) a projektméret korlátai:

2.000.000,- Ft – 10.000.000,- Ft-ig

h) a támogatás módja:

Hagyományos költségelszámolás

10) A felhívás meghirdetésének tervezett ideje:

2024. I. félév – 2024. II. félév

11) A projektek megvalósítására rendelkezésre álló időtartam:

24 hónap

12) Kimeneti indikátorok:

Beszerezett eszközök száma: 10 db

Fejlesztéssel érintett önkormányzatok száma: 8 db

Fejlesztéssel érintett civil szervezetek száma: 2 db

9.2 Együttműködések

a) Térségek közötti és nemzetközi együttműködések megvalósítása

Nyugat-dunántúli HACCS Akadémia, mint térségek közötti együttműködés tervezett tématerületei:

- HACS Akadémia indítása - több témakörben képzések
- Tanulmányutak – nemzeti és nemzetközi LEADER jó gyakorlatok közös megismerése
- Regionális Tematikus Fórumok (átfogó témákban, pl. ifjúság, helyi termék, szoc.szövetkezetek, stb.)
- Közös monitoring tevékenységek
- Közös kommunikációs aktivitások (pl. közös értékelő kiadványok, LEADER napok, stb.)
- Negyedévenkénti találkozók

Specifikus cél:

Nyugat-dunántúli HACS Akadémia kialakítása Helyi Akciócsoportok hatékony együttműködése külső tudás és információ adaptálásával

Indoklás, alátámasztás:

A Nyugat-dunántúli Helyi Akciócsoportok közösen fogalmazták meg az igényt, miszerint a Helyi Akciócsoportok a szűkebb humán erőforrásra való tekintettel a központi képzéseken felül további információkat, tudást hasznosíthassanak, egymás közötti feladat, tevékenység megosztással hatékonyabbá tegyék működésüket.

Hozzávetőleges forrásigény:

- Az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület részéről: 4.000.000,- Ft.
- Projektszinten: 20.000.000,- Ft.

b) Egyéb együttműködések megvalósítása

SMART VILIAGE:

A Smart Viliage programban is tervezünk projekteket megvalósítani térségünkben.

A részletszabályok ismeretében kerülnek kidolgozásra a részletes tervek, egyenlőre csak szándékunkat fejezzük ki az alapból történő fejlesztések finanszírozására.

MURA NEMZETI PROGRAM:

A Mura Nemzeti Program (MP) keretben a két legfontosabb fejlesztési pillér az agrárium és a turizmus. A cél, ezen pillérek fejlesztésén keresztül egy olyan öfenntartó vidéki gazdaság kialakítása, amelynek segítségével lelassítható a vidéki terület előregedése és népességvesztése, mely az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesülethez tartozó településeket is jelentős mértékben sújtja.

A Mura Program összesen 80 települést foglal magába, melyek az IDZ területén túl, elsősorban a Zala Zöld Szíve LEADER HACS területén találhatók.

9.3 Kommunikációs terv

Az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület a következő alapelveket vallja:

- kommunikáció minden tevékenység sikerének kulcsa,
- kommunikáció nélkül nincs együttműködés.

Az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület kommunikációjában mindig figyelmet fordított a nyilvánosság tájékoztatására.

Kommunikációs tervünk elsődleges célcsoportja a térség szereplői, azon belül is a potens pályázók, másodsorban partnerszervezeteink (HACS-ok; LAG-ok; IH; államkincstár, kormányhivatal, stb.).

Kommunikációs eszközeink: e-mail; postai levél; honlapunkon keresztül, telefonos beszélgetés, személyes találkozó. A pályázók általános tájékoztatására honlapunkat és az e-mailt használjuk, konkrét eseteknél az e-mailt és a személyes találkozót alkalmazzuk.

A másodlagos célcsoporttal is ugyanezen kommunikációs eszközöket használjuk a kommunikációra.

A szélesebb nyilvánosságot honlapunkon keresztül tájékoztatjuk az aktualitásokról.

A támogatást igénylők részére személyes konzultációs lehetőséget biztosítunk előre egyeztetett időpontokban, melyeken információk átadásával segítjük a minőségi szakmai anyagok összeállítását, ezzel megkönnyítve a megvalósítást és az támogatási kérelmek ügyintézési folyamatát is.

A támogatottak részére előírjuk a tudásátadó eseményen történő részvételeket, melyek során a megvalósításhoz és a kifizetési kérelmek összeállításához kaphatnak hasznos információkat. A támogatottak projektjeinek megvalósításának állapotát is figyelemmel tudjuk kísérni az informális esemény keretében.

A HACS dokumentumaihoz és a HACS-ról szóló információkhoz való hozzáférés közvetlenül honlapunkon keresztül történik. Amennyiben valakinek további információkra lenne szüksége, akkor e-mailben, postai levélben, telefonon és személyesen is felteheti azt, és mi azt megfelelő tudásunk szerint meg is válaszoljuk.

A honlapon való megjelenésekért, az e-mailekért a munkaszervezet felel közvetlenül. A postai levelekért az aláíró, a szervezet elnöke felel. A személyes megkeresések esetén mindig a megkeresett, hatáskörön kívüli kérdésben átirányítást követően a megfelelő hatáskörű személy felelős a kommunikációért.

A kommunikációs terv megvalósítás folyamán történő betartását a munkaszervezet vezető köteles figyelemmel kísérni.

A HFS-sel kapcsolatos kommunikációs tevékenységek ütemterve:

- A HFS kidolgozásfolyamán folyamatos, visszacsatolásokkal
- A HFS megvalósítása folyamán az általános információk tekintetében folyamatos, az egyedi információk tekintetében eseti és közvetlen csatornán folyik (e-mail; postai levél; személyes).
- A HFS felülvizsgálat és a záró értékelés időszaka alatt folyamatos a kommunikáció, az eredményeket közzéteszük honlapunkon.

A Helyi Felhívások műszaki szakmai elvárások részét képezi majd a LEADER Helyi Akciócsoport részére beküldendő adatbekérő táblát minden negyedévet követő 5 napon belül.

Ezzel a táblázattal a projektek előrehaladását kísérhetjük nyomon a térségben.

A működési költségek terhére tervezzük a kommunikációs költségeket. Éves költsége átlagosan 250-1.000 ezer forint.

9.4 Egyéb, a HACS által megvalósított projektek

9.4.1 Térség Imázs fejlesztése

Tervezett projekt megnevezése: Térség Imázs fejlesztése

Célja: A térségünk értékeinek bemutatása a turisztikai, gazdasági és kulturális sokszínűség prezentálása a térség vonzerejének növelése érdekében.

A projekt a Helyi Fejlesztési Stratégi 3. „Marketing tevékenység erősítése a helyi, térségi szinten” specifikus céljának (8.2. pont) megvalósulásához járul hozzá.

A helyi egyedi fejlesztéseken túlmutató térséget felölelő imázs fejlesztő kezdeményezés nagyban elősegíti a Helyi Fejlesztési Stratégia célkitűzéseinek megvalósulását.

A gazdaságfejlesztési és közösségfejlesztési fejlesztések is növelhetik a térség vonzerejét, de ezek megfelelő bemutatása nélkül nehezen érhető el ezen térségi cél.

Erőteljesebben érvényesülhet a térség vonzerejének növelése, ha a térségre jellemző, kiemelkedő értékek bemutatása is előtérbe kerül.

Az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület átfogóan tervezi bemutatni a térséget, annak természeti értékeit, gazdasági és közösségi fejlesztéseit, hogy a térség vonzóvá váljon az ide látogatók részére, sőt növekedhet az ide látogató számai is ezzel.

SWOT: E1; E2; E3; GY4; GY5; L1; L2; V1; V2; V6.

A projekt főbb elemei:

- Marketinganyagok tematikus besorolása
- Marketinganyag gyűjtése
- Online és offline marketing csatornák összehangolás
- Tanulmányutak jó gyakorlatok megtekintésére, térségi szemlélet formálására
- Szakmai koordináció

Eredménymutató:

- 1 db térség-imázs weboldal (platform jelleggel)
- 8 db nyomtatott tematikus kiadvány
- 8 db tematikus kisfilm a térség értékeiről
- 4 db tanulmányút jó gyakorlatok megtekintésére

A projekt költségvetése:

5.000.000,- Ft

A projekt időtartama:

2024. I félév – 2027.II félév

Kimeneti indikátorok:

Térségi marketing eszközök száma: 4 db

10. Monitoring és Indikátorok

A monitoring folyamatok eredményeinek révén az Európai Bizottság értékes információkhoz jut, amelyek:

1. elemzési szempontból szilárdan megalapozzák a jövőbeni szakpolitikai tervezőmunkát;
2. segítséget nyújtanak a szakpolitikai célkitűzések és a programok célkitűzéseinek kidolgozásához, a későbbiekben pedig eszközül szolgálnak a kitűzött célok hosszú távú megvalósulásának mérése során.

A monitoring megfelelő végrehajtásának feltétele, hogy a szakpolitikai célkitűzések és a tervezett intézkedések összhangban legyenek egymással. A kiegyensúlyozott területfejlesztés, során hangsúlyos szerepet kap a foglalkoztatás és növekedés előmozdítása, illetve a szegénység visszaszorítása a vidéki térségekben.

A közös kereten belül végzett értékelés a szakpolitikai intervenciós intézkedések hatását hivatott felmérni. Az értékelés tényekkel szolgál a döntéshozatali munkához, és javítja a KAP keretében végrehajtott intervenciós intézkedések hatékonyságát, hasznosságát és eredményességét. Ezen túlmenően az átláthatóságot és az elszámoltathatóságot is növeli, és előmozdítja a kapcsolódó tanulási folyamatokat.

Annak érdekében, hogy az értékelések szerves részét képezzék a szakpolitikai döntéshozatali folyamatnak, és teljesüljenek az előírt referenciaértékek, a Bizottság iránymutatásokat és eszköztárat dolgozott ki a jogalkotás minőségének javítása érdekében, melyek követelményeket fogalmaznak meg, és ismertetik a bevált módszereket a KAP kiértékelésére vonatkozóan.

2021. december 6-án az Európai Parlament és a Tanács elfogadta a KAP-stratégiai tervekhez nyújtott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról szóló (EU) 2021/2115 rendeletet. Ez a rendelet létrehozta a teljesítmény-, monitoring és -értékelési keretet, amelyet 2023 és 2027 között kell majd alkalmazni a közös agrárpolitikára vonatkozóan.

A teljesítmény-, monitoring és -értékelési keret elősegíti, hogy a szakpolitikai hangsúly a szabályoknak való megfelelésről a teljesítményre és az eredményekre helyeződjön át. Ez az új teljesítményalapú teljesítési modell közös teljesítménymutatókat alkalmaz.

Ezek közé a közös teljesítménymutatók közé tartoznak a következő indikátorok:

- kimeneti mutatók, amelyek a KAP végrehajtásának nyomon követésére fognak szolgálni;
- eredménymutatók, amelyek segítségével figyelemmel lehet kísérni, milyen előrelépést érnek el az uniós országok az előre kitűzött célértékek teljesítése terén;
- kontextus- és hatásmutatók, amelyek használatával meg lehet állapítani, hogy általánosságban hogyan teljesít, a szakpolitika a KAP célkitűzéseire képest.

A HACS-okra vonatkozó adatok

- A HACS tervezési területével lefedett települések száma, a lakossági adatok (a HACS területének népességére vonatkozó információ).
- A HACS tagjainak teljes száma az alábbi bontás szerint:
 - azok amelyek valamely közigazgatási szervet képviselnek;
 - azok, amelyek helyi magángazdasági érdekeket képviselnek (például gazdasági szervezetek, helyi vállalkozások stb.);
 - azok, amelyek helyi szociális érdekeket képviselnek (például nem kormányzati szervezetek, helyi egyesületek stb.), valamint
 - az egyéb eltérő kategóriákba sorolható tagok.
- A HACS döntéshozó testületét alkotó HACS tagok teljes száma szervezettípus szerinti bontásban:
 - azon tagok száma, akik valamely közigazgatási szervet képviselnek;

- azon tagok száma, akik/amelyek helyi magángazdasági érdekeket (például gazdasági szervezeteket, helyi vállalkozásokat stb.) képviselnek;
- azon tagok száma, akik/amelyek helyi szociális érdekeket (például nem kormányzati szervezeteket, helyi egyesületeket stb.) képviselnek;
- azon tagok száma, akik/amelyek az egyéb eltérő kategóriákba sorolhatóak.
- A HACS döntéshozó testületét alkotó HACS tagok neme.
- A HACS döntéshozó testületét alkotó tagok életkora, kiemelten a fiatalok száma a HACS döntéshozó testületében, 41. életévét be nem töltött személy.

A HACS-ok tevékenységeire vonatkozó adatok

- A HACS által végrehajtott műveletek száma összesen (a HF-ek keretében kibocsátott TO-kban szereplő kedvezményezettek megbontása jogi státusz szerint):
 - a magánszemélyek vagy vállalkozások által végrehajtott műveletek száma;
 - a közigazgatási szervek által végrehajtott műveletek száma;
 - a helyi magángazdasági érdekek képviselői (például vállalkozói szövetségek, kereskedelmi kamara stb.) által végrehajtott műveletek száma;
 - a helyi szociális érdekek képviselői (például nem kormányzati szervezetek, helyi egyesületek stb.) által végrehajtott műveletek száma;
 - a kutatási szervezetek által végrehajtott műveletek száma;
 - a több, különböző típusú szereplő által közösen végrehajtott műveletek száma;
 - eltérő kategóriákba tartozó szereplő által végrehajtott műveletek száma.
- A HACS által végrehajtott interregionális együttműködési projektek száma.
- A HACS által végrehajtott transznacionális együttműködési projektek száma.
- A tudástranszferhez kapcsolódó műveletek száma, beleértve a fenntartható, gazdasági, társadalmi, környezeti és éghajlatbarát teljesítményre vonatkozó tanácsadást, képzést és tudáscserét.
- A termelői szervezetekkel, a helyi piacokkal, a rövid ellátási láncokkal és a minőségrendszerekkel kapcsolatos műveletek száma, beleértve a beruházások támogatását, a marketingtevékenységeket stb.
- A megújuló energia-termelési kapacitásokhoz kapcsolódó műveletek száma, beleértve a biomassza alapú energiatermelés kapacitásaihoz kapcsolódó műveleteket is.
- A környezeti fenntarthatósághoz, valamint az éghajlatváltozás mérséklésével és az ahhoz való alkalmazkodással kapcsolatos célok eléréséhez hozzájáruló műveletek száma a vidéki térségekben.
- A munkahelyteremtő műveletek száma.
- A vidéki vállalkozásokat – többek között a biomassza alapú gazdaság területén működő vállalkozásokat – támogató műveletek száma.
- Az intelligens falvakra vonatkozó stratégiákkal kapcsolatos műveletek száma.
- A szolgáltatásokhoz és az infrastruktúrához, többek között a széles sávú rendszerekhez való hozzáférést javító műveletek száma.
- A társadalmi befogadás területén végrehajtott műveletek száma.
- Az egyéb, eltérő kategóriákba tartozó műveletek száma.

10.1 Monitoring

A közös kereten belül végzett monitoring kulcsfontosságú információkkal szolgál a KAP végrehajtásáról. Az Európai Bizottság szorosan nyomon követi a mezőgazdasági piacok alakulását, a vidékfejlesztés terén jelentkező fejleményeket és a KAP forrásainak felhasználását.

A Helyi Fejlesztési Stratégia megvalósítása során a monitoring rendszer kialakítása szorosan összefonódik a leendő LEADER pályázati felhívásokkal. A kiírásokban (műszaki és szakmai elvárásokban) előírjuk a pályázók számára az adatok szolgáltatását, azokban bekövetkezett változások jelzését. Az adatokat minden pályázó projektjének ciklusában legalább egyszer, de legkésőbb a lezáráskor helyszínen felülvizsgálhatjuk. Az adatok forrása minden esetben a megvalósító szervezetek és statisztikai adatokat szolgáltató intézmények, adatbázisok (NAV, KSH, Zala Vármegyei Kormányhivatal, stb.).

A támogatottak részére tudásátadó eseményeket szervezünk, melynek keretében a megvalósítás és a kifizetési kérelmek kapcsán tudunk információkat átadni. Mindemellett a projektek előrehaladását is figyelemmel kísérjük, továbbá az megvalósítók észrevételeit, javaslatait is gyűjtjük a Helyi Fejlesztési Stratégia felülvizsgálatához.

Az adatok bekérése a projektektől függetlenül 2024-ben, 2025-ben, 2026-ban és 2027-ben (év végén) is egységesen történik meg az akciócsoport területén.

A monitoring adatok feldolgozása folyamatos, kiértékelések (felülvizsgálatok) ütemezése: 2025. február 28-ig; 2026. február 28-ig, 2027. február 28-ig, 2028 év 1. negyedévébe tervezzük a HFS végbeszámolóját. A feldolgozott adatokat 2025 év elején és 2026 év elején visszacsatoljuk a Helyi Fejlesztési Stratégia felülvizsgálata folyamán történő átdolgozásba, a 2027-es adatok pedig a HFS záró értékelése folyamán fognak nagy segítséget nyújtani. A HFS felülvizsgálatát, és a záró jelentést közzé tesszük a térség szereplői és más érdeklődők részére honlapunkon.

A Helyi Fejlesztési Stratégia felülvizsgálatának és záró jelentésének időpontjában (2028-ban) a HACS saját működését is értékeli a működési források, az animációs források, saját szervezeti és szakmai fejlődés, fenntarthatóság, jövőkép, célok tekintetében.

A Helyi Fejlesztési Stratégia felülvizsgálatának és értékelésének eredményeit honlapunkon közzé tesszük, hogy bárki számára elérhető legyen.

Az informatikai rendszerekkel kapcsolatos monitoring szempontú igények összegyűjtése, és dokumentálása keretében a HACS gyűjti az ügyintézés során tapasztaltak alapján a javaslatait és a támogatást igénylők által jelletteket az informatikai rendszer fejlesztésére vonatkozóan. Az összegyűjtött javaslatokat megküldi a Magyar Államkincstárnak vagy az általuk delegált, megbízott kapcsolattartónak.

A program működtetése során két fő tevékenység különül el:

- a program végrehajtása,
- a végrehajtás mérése, hogy elérte-e a program a kívánt hatásokat.

Az elemzési rendszernek része a 2023-2027 közötti programozási időszakra meghatározott indikátorok, valamint egyéb monitoring és értékelési célú adatok széles körű jellemzőinek nyilvántartása, azok nyomon követése, rendszeres elemzése.

Az alábbi indikátorok teljesülését vizsgáljuk:

- Létrehozott munkahelyek száma
- Beszerzett eszközök száma
- Fejlesztéssel érintett vállalkozások száma
- Fejlesztéssel érintett önkormányzatok száma
- Fejlesztéssel érintett civil szervezetek száma
- Térségi marketing eszközök száma

Fő lépések:

1. Helyi felhívás előkészítése

Feltérképezzük felhívásonként, milyen adatokat fogunk majd mérni a felhívásokra beérkező támogatási kérelmek kapcsán. A „fejlesztéssel érintett vállalkozások”, „Fejlesztéssel érintett önkormányzatok száma”, „Fejlesztéssel érintett civil szervezetek száma” indikátorokhoz járul hozzá a felhívások előkészítése.

Alapadatok típusa: vállalkozások, önkormányzatok, civilek darabszáma.

Adatszolgáltatás ideje: az utolsó kifizetési igényléssel együtt kell adatokat gyűjteni.

2. A támogatási kérelmek benyújtásakor, illetve feldolgozásakor várt adatok

A fejlesztésekben tervezetten beszerzett eszközök számát mérjük, amely a „Beszerzett eszközök száma” indikátorhoz járul hozzá.

Alapadatok típusa: beszerzendő eszközök száma támogatási kérelmenként és összességében.

Adatszolgáltatás ideje: a Helyi Bíráló Bizottság döntését követően.

3. Monitoring

A gazdaságfejlesztési helyi felhívás végrehajtása során keletkező fő adatok: forráskeret nagysága, munkahelyteremtések száma. Az „Új munkahelyek száma” indikátorhoz járul hozzá.

Alapadatok típusa: létrejött munkahelyek száma.

Adatszolgáltatás ideje: a projekt lezárását követő naptól.

4. Ellenőrzések

A rendszer működése során alapvető, hogy biztosítani kell az elsődleges adatforrásokból származó adatok pontosságát:

- Formai ellenőrzés (megfelelő formátumú adat szerepel-e a mezőben)
- Logikai ellenőrzés (bizonyos összefüggések alapján vizsgálja az adatok megfelelőségét).

Az indikátorok teljesülését az alábbi módszerekkel fogjuk vizsgálni:

A támogatott támogatási igénylők projektjeinek megvalósítás folyamatos nyomon követés mellett történik.

Az Integrált Igazgatási és Ellenőrzési Rendszer (IIER) felületén a Helyi Akciócsoportnak tagjain keresztül hozzáférése alapján adatokat gyűjtünk a projektek állapotára vonatkozóan.

Kiemelten kezeljük az IIER-ben a „támogatott” támogatási kérelmeket, mivel a kötelezettségvállalások által érintett projektek költségfelhasználása, projekt státusza több szempontból is fontos.

A támogatott projektek megvalósítása során minden naptári év negyedévét követő 5. napig kötelező megküldeni a Helyi Felhívás műszaki és szakmai elvárásai között szerepeltetett feltételként az adatbekérő táblát LEADER Helyi Akciócsoport részére elektronikusan.

A beérkező adatok és a személyes konzultációk során szerzett javaslatok, információk szolgálnak az értékelés alapjául.

A fenti módszerekkel nyomon követhetjük az indikátorok megvalósítását, mérni tudjuk a helyi felhívások kapcsán az eredményeket.

10.2 Az indikátorok megadása

Indikátor neve	Indikátor leírása	Indikátor mértékegysége	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Képzésben, tanácsadásban, ismeretcsereben résztvevők száma	R.1 ^{PR} A teljesítmény javítása ismeretek és innováció révén: A fenntartható gazdasági, társadalmi, környezeti, éghajlattal és az erőforrások hatékonyságával kapcsolatos teljesítmény javítása érdekében tanácsadásban részesülő, illetve képzésben, ismeretcsereben vagy az európai innovációs partnerség KAP által támogatott operatív csoportjaiban részt vevő személyek száma	személyek száma	-	-	-	-	-	-	-
Termelői csoportokban, termelői szervezetekben, helyi piacokon, rövid ellátási láncokban és minőségrendszerekben részt vevő gazdaságok száma	R.10 ^{PR} Az ellátási lánc szervezettségének javítása: A KAP keretében támogatott termelői csoportokban, termelői szervezetekben, helyi piacokon, rövid ellátási láncokban és minőségrendszerekben részt vevő gazdaságok aránya	gazdaságok száma	-	-	-	-	-	-	-
Képzett megújuló energiatermelő kapacitás	R.15 A mezőgazdaságból, erdőszetből, valamint egyéb megújuló forrásokból származó megújuló energia: Támogatott beruházások a megújulóenergia- termelés kapacitásbővítésébe, a biomassza-alapú energiák termelését is beleértve (kW)	kilowatt	-	-	-	-	-	-	-
	Napelemes fejlesztések		-	-	-	-	-	-	-
	Biomassza		-	-	-	-	-	-	-
	Egyéb		-	-	-	-	-	-	-
Új munkahelyek száma	R.37 Növekedés és munkahelyteremtés a vidéki térségekben: KAP-projektek keretében támogatott új munkahelyek (önfoglalkoztatás is, de a projekt kiépítéséhez szükséges munka nem)	teljes munkaidős egyenérték	0	0	1	3	0	0	0
A KAP támogatással fejlesztett vidéki gazdaságok	R.39 A vidéki gazdaság fejlesztése: A KAP keretében nyújtott támogatással fejlesztett vidéki gazdaságok, köztük a	gazdaságok száma	-	-	-	-	-	-	-

száma	biomassza alapú gazdaságok száma								
A támogatott „okos falu” stratégiák száma	R.40 A vidéki gazdaság okos átmenete: A támogatott „okos falu” stratégiák száma	„okos falu” stratégiák száma	-	-	-	-	-	-	-
A szolgáltatásokhoz és az infrastruktúrához jobb hozzáféréssel rendelkező vidéki lakosság száma	R.41 ^{PR} Összeköttetés teremtése Európa vidéki térségei között: A szolgáltatásokhoz és az infrastruktúrához a KAP-támogatásnak köszönhetően jobb hozzáféréssel rendelkező vidéki lakosság aránya	fő	-	-	-	-	-	-	-
Rendezvényeken résztvevők száma + felzárkóztatási projektek érintettjeinek száma	R.42 A társadalmi befogadás előmozdítása: A társadalmi befogadást célzó, támogatásban részesülő projektekkkel érintett	fő	-	-	-	-	-	-	-
Beszerezett eszközök száma	A projekt keretében beszerezett eszközök száma	db	0	0	25	0	0	0	0
Fejlesztéssel érintett vállalkozások száma	Fejlesztéssel érintett vállalkozások száma	db	0	0	15	0	0	0	0
Fejlesztéssel érintett önkormányzatok száma	Fejlesztéssel érintett önkormányzatok száma	db	0	0	8	0	0	0	0
Fejlesztéssel érintett civil szervezetek száma	Fejlesztéssel érintett szervezetek száma	db	0	0	2	0	0	0	0
Megvalósult rendezvények száma	A projekt keretében megvalósult rendezvények száma	db	-	-	-	-	-	-	-
Térségi marketing eszközök száma	Térséget bemutató tematikus vagy általános kiadványok és/vagy kisfilmek száma	db	0	0	4	0	0	0	0

11. Indikatív pénzügyi terv

a) A HFS fejlesztési forrásfelhasználásának ütemezése (millió Ft)

Ssz.	Az intézkedések megnevezése	2023	2024	2025	2026	2027	Összesen	%
1.	Gazdasági fellendítés beruházásokkal, szolgáltatásokkal	0	210,43	0	0	0	210,43	58,61
2.	A nem központisított köz- és közösségi szolgáltatások fejlesztése a térségben	0	143,6	0	0	0	143,6	40,00
3.	Térség Imázs fejlesztése	0	5	0	0	0	5	1,39
	Összesen	0	359,03	0	0	0	359,03	100

b) A HACS működési és animációs forrásfelhasználásának ütemezése (millió Ft)

	2023	2024	2025	2026	2027	Összesen
Működési költségek	0	25,81	25,81	25,81	25,81	103,24
Animációs költségek	0	1	1	1	1	4
Egyéb tervezett bevételek	0	1,2	1,2	1,2	1,2	4,8
Összesen	0	28,01	28,01	28,01	28,01	112,0,4

A HACS működési költségei tervezeten: személyi jellegű költségek és járulékaik, dologi költségek, szolgáltatások igénybevételének költségei, utazás és szállásköltségek, bérleti díjak,

Animációs költségek: rendezvényszervezési költségek, kiadványok-, marketing eszközök költségei

Egyéb bevételek: tagdíjakból állnak tervezetten.

Mellékletek

1. számú melléklet: A HACCS összetételének részletes bemutatása

2. számú melléklet: SWOT mátrix

1. számú melléklet

A HACS összetételének részletes bemutatása

A HACS összetétele

Minden szervének az összetétele megfelel a szférák közötti egyensúly feltételének, miszerint egyetlen szféra képviselője sem haladhatja meg a 49%-ot a másik két szféra terhére.

Elnökség

Létszáma: 3 fő

Az Elnökség ügyrendje:

Az Elnökség és az Elnök Alapszabályban rögzített feladatainak megfelelően az Elnökség működési rendje kiegészül a következőkkel:

- Az Elnök az Egyesület képviselőjeként az **Irányító Hatóság** által meghatározott feladataihoz szükséges szerződéseket, megállapodásokat önállóan írja alá.
- Az Elnök az Egyesület beszerzéseiről, igénybevett szolgáltatásairól önállóan 1 millió Ft-os határig dönthet, e fölött az Elnökség hatásköre.
- Az Elnök az éves beszámoló elkészítését felügyeli.
- Helyi Fejlesztési Stratégia módosítás tervezetének elfogadása.

A Tanácsadó Testület

Létszáma: 5 fő

A Tanácsadó Testület ügyrendje:

(1) A Tanácsadó Testület az Elnökség tanácsadó szerve. A tagjait, 5 főt a Közgyűlés delegálja az egyesületi tagok közül. A Közgyűlés a nem vezető tisztséget betöltő Tanácsadó Testület tagjait 5 évre választja meg. A Tanácsadó Testület Vezetőjét a Tanácsadó Testület választja tagjai közül 5 évre.

(2) Az egyesület Elnöke vagy a Tanácsadó Testület Vezetője hívhatja össze legalább tíz nappal az ülés időpontját megelőzően írásban (elektronikus vagy postai úton), rendkívüli esetben legalább 1 nappal előtte hívja össze azzal, hogy külön egyeztet minden taggal az időpont megfelelőségéről és így csak határozatképes ülést hívható csak össze.

(3) A Tanácsadó Testület feladatai és jogkörei:

- az Elnökség hatáskörébe tartozó kérdésekben tanácsokat ad,
- az Elnökség döntéshozatalának elősegítése szélesebb körű vélemények előterjesztésével
- Az Elnökség üléseire tanácskozási joggal meg kell hívni a Tanácsadó Testület tagjait
- az Elnökség döntéseit illetően egyetértési joga van,
- az Elnökség tagjai tanácskozási joggal meg kell hívni a Tanácsadó Testület ülésére

Tagság - Közgyűlés

Létszáma: 137

Leírás: az egyesület legfőbb döntéshozó szervének a közgyűlésnek egyenrangú partnerei az egyesület tagjai. A tagság vállalkozói, civil és önkormányzati szféra képviselőiből áll. Magánszemély, egyéni vállalkozó, őstermelő, gazdasági társaság, civilszervezet, alapítvány, önkormányzat is van a tagságban.

1. számú melléklet

Munkaszervezet

Létszáma: 3 fő

Leírás: a munkaszervezet 2 fő munkaviszonyban álló és egy fő megbízási jogviszonyban álló személyből áll. A munkaszervezet felelős az operatív munkáért, az elnökség és a tagság döntéseinek előkészítéséért.

Munkaszervezet irodája: 8778 Újudvar, Petőfi S. u. 2. cím alatt található.

Az egyesület működésének feltételeként rendelkezésre áll egy iroda, amely fel van szerelve megfelelő infrastrukturális elemekkel (bútorok, számítástechnikai eszközök), mellékhelyiséggel.

Helyi Bíráló Bizottság

Létszáma: 7 fő tagból, és három 3 fő póttagból (szféránként egy-egy fő)

Helyi Bíráló Bizottság feladatai:

- A HBB tagjai előzetesen áttekintik a HACS munkaszervezete által megküldött értékelési és pontozási javaslatot, illetve az elutasításra javasolt támogatási kérelmeket;
- A HBB tagjai ülés keretében tárgyalják meg a HACS munkaszervezete által összeállított értékelési és pontozási javaslatot, továbbá az elutasításra javasolt kérelmek indokolásának megalapozottságát;
- A HBB feladata a beérkező helyi támogatási kérelmekről döntési javaslat összeállítása és a helyi támogatási kérelmek pontozásának megállapítása, valamint ezen dokumentumok továbbítása a HACS részére, azzal, hogy a HBB a kérelemre vonatkozó támogató vagy elutasító döntési javaslatot a kérelmek – helyi felhívásban előírt értékelési szempontoknak való megfelelés szerinti – sorrendje alapján tesz, feltétellel vagy csökkentett összeggel való támogatásra irányuló döntési javaslatot nem adhat;
- Szakértőt – tanácskozási joggal – meghívhat a HBB ülésére.

A Helyi Bíráló Bizottság üléseit a helyi pályázati felhívások szakasznapjait követően feldolgozott támogatási kérelmek tartalmi értékelését követően tartja. A szakasznapokat 2-4 heti rendszerességgel tervezzük a helyi pályázati felhívásokba beépíteni.

Az értékelés minden esetben a helyi pályázati felhívás tartalmi értékelési szempontjai szerint történik előre lefektetett módszerrel.

A támogatási kérelmek közül azok lesznek támogatottak, melyek elérik a Helyi Bíráló Bizottság által meghatározott minimum támogathatósági pontszámot, amelyet minden felhíváshoz külön-külön határoz meg.

A pontszám meghatározásakor a beérkezett támogatási kérelmek elért pontszáma alapján történő rangsorba állítását követően kerül meghatározásra a rendelkezésre álló keretösszeg és a támogatási kérelmek által támasztott forrásigény közös metszéspontját figyelembe véve.

2. számú melléklet

SWOT mátrix

SWOT mátrix		Belső tényezők	
		ERŐSSÉGEK:	GYENGESÉGEK:
Külső tényezők	LEHETŐSÉGEK:	<p>TÁMADÓ STRATÉGIÁK:</p> <p>Fejlesszük a helyi terméket, mint helyi értéket [L6;E7]</p> <p>Erősítsük a közösségépítést, civil szervezetekre épülő együttműködések [L5; E4]</p> <p>Erősítsük a mikrovállalkozások révén a gazdaságot [L4; E6]</p> <p>Erősítsük a hazai és nemzetközi kapcsolatrendszert, együttműködést [L2; E4]</p> <p>Erősítsük a térség turisztikai potenciálját (öcoturizmus) [L1; E2]</p>	<p>FEJLESZTŐ STRATÉGIÁK:</p> <p>Fejlesszük a köz és közösségi szolgáltatásokat [L7; GY6]</p> <p>Szorítsuk vissza az elvándorlást turisztikai, gazdasági aktivitás fokozásával [L1; GY4]</p> <p>Segítsük a helyi termék előállítókat [L6; GY3]</p> <p>Támogassunk egyéni és csoport szociális tanácsadást a rászorulóknak részére. [L8; GY2, GY4]</p>
	VESZÉLYEK:	<p>VÉDEKEZŐ STRATÉGIÁK:</p> <p>Helyezzük előtérbe a hátrányos helyzetűek értékeit [V3; E3, E5]</p> <p>Erősítsük az ágazatközi együttműködések [V4; E1, E4]</p>	<p>ELKERÜLŐ STRATÉGIÁK:</p> <p>Alakítsuk ki az egységes térségi imázst [V6; GY5]</p>

Stratégiák:

Támadó stratégiák: A külső lehetőségek és a belső erősségek keresztmetszetéből kerültek meghatározásra.

Fejlesztő stratégiák: A külső lehetőségek és a belső gyengeségek keresztmetszetéből kerültek meghatározásra.

Védekező stratégiák: A külső veszélyek és a belső erősségek keresztmetszetéből kerültek meghatározásra.

Elkerülő stratégiák: A külső veszélyek és a belső gyengeségek keresztmetszetéből kerültek meghatározásra.